Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. gruodžio 13 d.*

(Tekstas ištaisytas 2019 m. kovo 21 d. nutartimi)

„Deliktinė atsakomybė – Bendra užsienio ir saugumo politika – Iranui taikomos ribojamosios priemonės – Lėšų įšaldymas – Ieškovės pavadinimo įtraukimas į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus ir palikimas juose – Turtinė žala – Neturtinė žala“

Byloje T-558/15

Iran Insurance Company, įsteigta Teherane (Iranas), atstovaujama advokato D. Luff,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą B. Driessen ir M. Bishop,

atsakovę,

palaikomą

Europos Komisijos, atstovaujamos F. Ronkes Agerbeek ir R. Tricot,

įstojusios į bylą šalies,

dėl pagal SESV 268 straipsnį pateikto prašymo atlyginti neturtinę ir turtinę žalą, kurią ieškovė tariamai patyrė priėmus 2010 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimą 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 281, 2010, p. 81), 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 423/2007 (OL L 281, 2010, p. 1), 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimą 2011/783/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui (OL L 319, 2011, p. 71), 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 319, 2011, p. 11), ir 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 88, 2012, p. 1), kuriais ieškovės pavadinimas įtrauktas į asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašus ir juose paliktas,

* Proceso kalba: anglų.

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová (pranešėja), teisėjai V. Valančius, P. Nihoul, J. Svenningsen ir U. Öberg,

posėdžio sekretorė N. Schall, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. kovo 20 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

I. Ginčo aplinkybės

1 Ši byla susijusi su ribojamosiomis priemonėmis, nustatytomis siekiant paveikti Irano Islamo Respubliką, kad ji nutrauktų branduolinę veiklą, dėl kurios kyla branduolinių ginklų platinimo pavojus, ir branduolinių ginklų siuntimo į taikinį sistemų kūrimo veiklą (toliau – branduolinių ginklų platinimas).

2 Ieškovė *Iran Insurance Company*, dar vadinama *Bimeh Iran*, yra Irano draudimo bendrovė.

3 2010 m. birželio 9 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba priėmė Rezoliuciją 1929 (2010), ja buvo išplėsta ribojamųjų priemonių, anksčiau nustatytų 2006 m. gruodžio 27 d. Rezoliucija 1737 (2006), 2007 m. kovo 24 d. Rezoliucija 1747 (2007) ir 2008 m. kovo 3 d. Rezoliucija 1803 (2008), taikymo sritis ir Irano Islamo Respublikai nustatytos papildomos ribojamosios priemonės.

4 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimu 2010/413/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinama Bendroji pozicija 2007/140/BUSP (OL L 195, 2010, p. 39), ieškovės pavadinimas buvo įtrauktas į šio sprendimo II priede pateiktą sąrašą.

5 Dėl to ieškovės pavadinimas įtrauktas į 2007 m. balandžio 19 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 423/2007 dėl ribojančių priemonių Iranui (OL L 103, 2007, p. 1) V priede pateiktą sąrašą.

6 Nuostata dėl ieškovės pavadinimo įtraukimo į šio sprendimo 5 punkte nurodytą sąrašą įsigaliojo 2010 m. liepos 26 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 668/2010, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 423/2007 7 straipsnio 2 dalis (OL L 195, 2010, p. 25), paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną, t. y. 2010 m. liepos 27 d. Pagal šią nuostatą buvo įšaldytos ieškovės lėšos ir ekonominiai ištekliai (toliau – lėšų įšaldymas arba ribojamosios priemonės).

7 Ieškovės pavadinimo įtraukimas į šio sprendimo 4 ir 5 punktuose nurodytus sąrašus buvo pagrįstas šiais motyvais:

„[Ieškovė] apdraudė įvairių gaminių, kurie gali būti naudojami vykdant programas, kurioms pagal [Saugumo Tarybos] rezoliuciją 1737 nustatytos sankcijos, pirkimą. Apdrausti įsigyti gaminiai [buvo] sraigtasparnių atsarginės dalys, elektronika ir kompiuteriai su prietaikomis, skirtomis orlaiviams bei raketų navigacijai.“

8 2010 m. rugsėjo 9 d. raštu ieškovė paprašė Europos Sąjungos Tarybos, kad ši, atsižvelgdama į ieškovės jai pateiktą informaciją, persvarstytų ieškovės pavadinimo įtraukimą į nagrinėjamus sąrašus. Ji taip pat paprašė pateikti šį įtraukimą pagrindžiančių įrodymų. Galiausiai ji paprašė būti išklausyta.

9 Persvarsčiusi ieškovės situaciją Taryba 2010 m. spalio 25 d. Sprendimu 2010/644/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 281, 2010, p. 81), įsigaliojusiu tą pačią dieną, paliko jos pavadinimą įtrauktą į Sprendimo 2010/413 II priede pateiktą sąrašą.

10 Priimant 2010 m. spalio 25 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 961/2010 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 423/2007 (OL L 281, 2010, p. 1), ieškovės pavadinimas nuo 2010 m. spalio 27 d. buvo įtrauktas į to reglamento VIII priede pateiktą sąrašą.

11 2010 m. spalio 28 d. raštu (jį ieškovė gavo 2010 m. lapkričio 23 d.) Taryba pranešė ieškovei, kad persvarsčiusi jos situaciją ir atsižvelgusi į 2010 m. rugsėjo 9 d. rašte išdėstytas pastabas nusprendė, jog ribojamosios priemonės ieškovei toliau turi būti taikomos.

12 2010 m. gruodžio 28 d. rašte ieškovė ginčijo Tarybos nurodytas faktines aplinkybes, kuriomis kaltinama ieškovė. Siekdama įgyvendinti savo teisę į gynybą, ji paprašė leisti susipažinti su bylos medžiaga.

13 2011 m. sausio 7 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovės ieškinį, juo ji iš esmės prašė, be kita ko, panaikinti šio sprendimo 4 ir 5 punktuose nurodytus sąrašus, kiek jie su ja susiję. Šis ieškinys buvo įregistruotas ir jam suteiktas bylos numeris T-12/11.

14 2011 m. vasario 22 d. raštu Taryba pateikė ieškovei su ja susijusius valstybių narių pateiktų pasiūlymų įtraukti į sąrašą išrašus, išdėstytus jos lydraščiuose Nr. 13413/10 EXT 6 ir Nr. 6726/11.

15 2011 m. liepos 29 d. raštu ieškovė dar kartą ginčijo Tarybos nurodytų faktinių aplinkybių, kuriomis kaltinama ieškovė, tikrumą.

16 Persvarsčiusi ieškovės situaciją Taryba 2011 m. gruodžio 1 d. Sprendimu 2011/783/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 319, 2011, p. 71), ir 2011 m. gruodžio 1 d. Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1245/2011, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 319, 2011, p. 11), atitinkamai nuo 2011 m. gruodžio 1 ir 2 d. paliko ieškovės pavadinimą įtrauktą į Sprendimo 2010/413, iš dalies pakeisto Sprendimu 2010/644, II priede ir Reglamento Nr. 961/2010 VIII priede pateiktus sąrašus.

17 2011 m. gruodžio 5 d. raštu Taryba pranešė ieškovei, kad ribojamosios priemonės jai toliau turi būti taikomos.

18 2012 m. sausio 13 d. raštu ieškovė dar kartą paprašė leisti susipažinti su bylos medžiaga.

19 2012 m. vasario 21 d. raštu Taryba perdavė ieškovei dokumentus, susijusius su „2011 m. gruodžio 1 d. <…> sprendimu palikti galioti ribojamąsias priemones [ieškovei]“.

20 2012 m. sausio 23 d. Tarybos sprendimas 2012/35/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 19, 2012, p. 22), įsigaliojo jo priėmimo dieną. Jo 1 straipsnio 7 punktu nuo šios datos buvo iš dalies pakeistas Sprendimo 2010/413 20 straipsnis ir jame visų pirma nustatytas naujas kriterijus, grindžiamas, be kita ko, finansine parama Irano vyriausybei. Toks pat kriterijus buvo nustatytas 2012 m. kovo 23 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 267/2012 dėl ribojamųjų priemonių Iranui, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 961/2010 (OL L 88, 2012, p. 1), 23 straipsnio 2 dalies d punkte.

21 Priėmus Reglamentą Nr. 267/2012, ieškovės pavadinimas nuo 2012 m. kovo 24 d. buvo įtrauktas į šio reglamento IX priede pateiktą sąrašą (toliau kartu su Sprendimo 2010/413, iš dalies pakeisto Sprendimu 2010/644, II priede ir Reglamento Nr. 961/2010 VIII priede pateiktais sąrašais – ginčijami sąrašai) dėl tų pačių motyvų, kaip nurodytieji šio sprendimo 7 punkte.

22 2012 m. birželio 4 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovė patikslino savo reikalavimus byloje T-12/11 taip, kad iš esmės prašoma panaikinti visus ginčijamus sąrašus, kiek jie su ja susiję.

23 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimu *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401) Bendrasis Teismas, be kita ko, panaikino ginčijamus sąrašus, kiek jie susiję su ieškove, dėl to, kad nebuvo pagrįsti įrodymais. Apeliacinis skundas dėl to sprendimo nebuvo pateiktas, todėl šis sprendimas tapo galutinis ir įgijo *res judicata* galią.

24 2013 m. lapkričio 15 d. Sprendimu 2013/661/BUSP, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2010/413 (OL L 306, 2013, p. 18), ir 2013 m. lapkričio 15 d. Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1154/2013, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 267/2012 (OL L 306, 2013, p. 3), Taryba paliko galioti ieškovei nustatytas ribojamąsias priemones, remdamasi nauju kriterijumi, grindžiamu, be kita ko, finansine parama Irano vyriausybei. Šie aktai įsigaliojo 2013 m. lapkričio 16 d. – jų paskelbimo Oficialiajame leidinyje dieną.

25 2014 m. sausio 29 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovės ieškinį dėl 2013 m. lapkričio 15 d. aktų, kuriais paliktos galioti jai nustatytos ribojamosios priemonės, panaikinimo. Šis ieškinys buvo įregistruotas ir jam suteiktas bylos numeris T-63/14.

26 2016 m. gegužės 3 d. Sprendimu *Iran Insurance / Taryba* (T-63/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:264) Bendrasis Teismas atmetė ieškinį ir priteisė iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

27 2015 m. liepos 25 d. raštu ieškovė pateikė Tarybai išankstinį prašymą atlyginti žalą, tariamai patirtą dėl jai nustatytų ribojamųjų priemonių pagal Įgyvendinimo reglamentą Nr. 668/2010 ir Sprendimą 2010/413. Taryba į šį raštą neatsakė.

II. Procesas ir šalių reikalavimai

28 2015 m. rugsėjo 25 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės ieškinį. Dėl bylų tarpusavio sąsajos byla buvo paskirta Bendrojo Teismo pirmajai kolegijai.

29 2016 m. sausio 15 d. Taryba pateikė atsiliepimą į ieškinį.

30 Aktu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2016 m. kovo 16 d.) Europos Komisija paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti Tarybos reikalavimų.

31 2016 m. balandžio 14 d. Taryba pateikė pastabas dėl prašymo leisti įstoti į bylą. Ieškovė nepateikė pastabų dėl šio prašymo per nustatytą terminą.

32 2016 m. gegužės 13 d. ieškovė pateikė dubliką.

33 2016 m. gegužės 18 d. tuometinės Bendrojo Teismo pirmosios kolegijos pirmininko sprendimu, priimtu pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 144 straipsnio 4 dalį, Komisijai leista įstoti į šią bylą.

34 2016 m. liepos 8 d. Taryba pateikė tripliką.

35 2016 m. liepos 19 d. Komisija pateikė įstojimo į bylą paaiškinimą. 2016 m. rugsėjo 7 d. ir spalio 11 d. atitinkamai Taryba ir ieškovė pateikė savo pastabas dėl šio paaiškinimo.

36 Teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas (pirmoji kolegija) taikė proceso organizavimo priemonę, kad išklausytų šalis dėl galimo bylos nagrinėjimo sustabdymo, kol Teisingumo Teismas priims sprendimą byloje *Safa Nicu Sepahan / Taryba* (C-45/15 P). Pagrindinės šalys pateikė savo pastabas šiuo klausimu per nustatytą terminą.

37 Pakeitus Bendrojo Teismo kolegijų sudėtį, taikant Procedūros reglamento 27 straipsnio 5 dalį, teisėjas pranešėjas buvo paskirtas į pirmąją kolegiją, todėl byla paskirta šiai kolegijai.

38 Atsižvelgęs į pagrindinių šalių pastabas, Bendrojo Teismo pirmosios kolegijos pirmininkas 2016 m. spalio 10 d. sprendimu sustabdė šios bylos nagrinėjimą.

39 Paskelbus 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Safa Nicu Sepahan / Taryba* (C-45/15 P, EU:C:2017:402), teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas (pirmoji kolegija) taikė proceso organizavimo priemonę, kad išklausytų šalis dėl to sprendimo pasekmių šiai bylai. Pagrindinės šalys pateikė savo pastabas šiuo klausimu per nustatytą terminą.

40 2017 m. liepos 12 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo ieškovės raštą, jame paprašyta surengti teismo posėdį remiantis Procedūros reglamento 106 straipsnio 1 dalimi.

41 2017 m. gruodžio 14 d., taikydamas Procedūros reglamento 28 straipsnį, pirmosios kolegijos siūlymu Bendrasis Teismas nusprendė perduoti bylą išplėstinės sudėties kolegijai.

42 Teisėjo pranešėjo siūlymu Bendrasis Teismas nusprendė pradėti žodinę proceso dalį, gauti pagrindinių šalių pastabas dėl galimybės sujungti šią bylą su byla *Post Bank Iran / Taryba* (T-559/15), kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis, ir paprašė šalių atsakyti į tam tikrus klausimus. Šalys šiuos prašymus įvykdė per nustatytus terminus.

43 2018 m. vasario 9 d. sprendimu Bendrojo Teismo pirmosios kolegijos pirmininkas nusprendė sujungti šią bylą su byla *Post Bank Iran / Taryba* (T-559/15), kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis.

44 Šalys buvo išklausytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus per 2018 m. kovo 20 d. posėdį. Atsakydama ieškovė visų pirma nurodė 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401) konstatuotą neteisėtumą, kuriuo ji remiasi grįsdama savo prašymą atlyginti žalą, ir tai buvo pažymėta teismo posėdžio protokole.

45 Ieškinyje ieškovė Bendrojo Teismo iš esmės prašo:

– priteisti iš Tarybos 4 774 187,07 EUR, 84 767,66 svarų sterlingų (GBP) (apie 94 939 EUR), 1 532 688 Jungtinių Amerikos Valstijų dolerių (USD) (apie 1 318 111 EUR) ir bet kurią kitą sumą, kuri gali būti nustatyta vykstant procesui, ieškovės turtinei ir neturtinei žalai, patirtai dėl jos pavadinimo neteisėto įtraukimo į ginčijamus sąrašus nuo 2010 m. liepos mėn. iki 2013 m. lapkričio mėn. pagal Sprendimą 2010/644, Reglamentą Nr. 961/2010, Sprendimą 2011/783, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 1245/2011 ir Reglamentą Nr. 267/2012 (toliau – ginčijami aktai), atlyginti,

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

46 Pateikdama dubliką ir pastabas dėl įstojimo į bylą paaiškinimo, ieškovė iš dalies pakeitė savo reikalavimus atlyginti žalą ir ji dabar prašo priteisti 3 494 484,07 EUR, 84 767,66 GBP (apie 94 939 EUR), 33 945 mln. Irano rialų (IRR) (apie 678 900 EUR), 1 532 688 USD (apie 1 318 111 EUR) ir bet kurią kitą sumą, kuri gali būti nustatyta vykstant procesui, patirtai neturtinei ir turtinei žalai atlyginti.

47 Taryba Bendrojo Teismo iš esmės prašo:

– atmesti ieškinio dalį dėl jurisdikcijos jį nagrinėti nebuvimo, o likusią ieškinio dalį – kaip akivaizdžiai nepriimtiną arba bet kuriuo atveju kaip akivaizdžiai nepagrįstą,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

48 Komisija Bendrojo Teismo prašo atmesti visą ieškinį.

III. Dėl teisės

A. Dėl Bendrojo Teismo jurisdikcijos

49 (Ištaisyta 2019 m. kovo 21 d. nutartimi) Triplike Taryba laikosi nuomonės, kad tiek, kiek ieškovė savo prašymą atlyginti žalą grindė neteisėtu jos pavadinimo įtraukimu į Sprendimo 2010/413, iš dalies pakeisto Sprendimu 2010/644, II priede pateiktą sąrašą, Bendrasis Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl šio ieškinio, nes pagal SESV 275 straipsnio antrą pastraipą jam nesuteikiama jurisdikcija priimti sprendimą dėl prašymo atlyginti žalą, grindžiamo bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) srities akto neteisėtumu.

50 Savo atsakymuose raštu į Bendrojo Teismo klausimus (šio sprendimo 42 punktas) ieškovė teigia, kad Tarybos nurodytas nepriimtinumo pagrindas yra nepriimtinas, nes pateiktas pavėluotai ir yra nepagrįstas tiek, kiek BUSP srities aktai nagrinėjamu atveju buvo įgyvendinti pagal SESV 215 straipsnį priimtais reglamentais.

51 Šiuo klausimu primintina, kad pateikiant tripliką nurodytas nepriimtinumo pagrindas, nors tai galėjo būti padaryta pateikiant atsiliepimą į ieškinį, turi būti laikomas pateiktu pavėluotai (šiuo klausimu žr. 2016 m. vasario 18 d. Sprendimo *Jannatian / Taryba*, T-328/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:86, 29 punktą). Šis nepriimtinumo pagrindas, kurį Taryba galėjo nurodyti pateikdama atsiliepimą į ieškinį, yra pateiktas pavėluotai ir todėl nepriimtinas.

52 Vis dėlto pagal Procedūros reglamento 129 straipsnį Bendrasis Teismas gali bet kuriuo metu *ex officio*, išklausęs šalis, priimti sprendimą dėl imperatyvių nepriimtinumo pagrindų, tarp kurių, remiantis jurisprudencija, yra klausimas dėl Europos Sąjungos teismo jurisdikcijos nagrinėti ieškinius (šiuo klausimu žr. 1980 m. kovo 18 d. Sprendimo *Ferriera Valsabbia ir kt. / Komisija*, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78–228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 ir 85/79, EU:C:1980:81, 7 punktą ir 1998 m. birželio 17 d. Sprendimo *Svenska Journalistförbundet / Taryba*, T-174/95, EU:T:1998:127, 80 punktą).

53 Iš ESS 24 straipsnio 1 dalies antros pastraipos šešto sakinio ir SESV 275 straipsnio pirmos pastraipos matyti, kad Teisingumo Teismo jurisdikcijai iš principo nepriklauso pirminės teisės nuostatos dėl BUSP ir pagal šias nuostatas priimti teisės aktai. Tik išimtiniais atvejais Sąjungos teismai pagal SESV 275 straipsnio antrą pastraipą turi jurisdikciją BUSP srityje. Ši jurisdikcija apima, pirma, atitikties ESS 40 straipsniui kontrolę ir, antra, privačių asmenų ieškinius dėl panaikinimo, pagal SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje numatytas sąlygas pareikštus dėl Tarybos nustatytų ribojamųjų priemonių BUSP srityje. Tačiau pagal SESV 275 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismui nesuteikiama jokios jurisdikcijos nagrinėti ieškinius dėl žalos atlyginimo (2016 m. vasario 18 d. Sprendimo *Jannatian / Taryba*, T-328/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:86, 30 punktas).

54 Vadinasi, ieškinys dėl žalos, tariamai patirtos priėmus aktą BUSP srityje, atlyginimo nepriklauso Bendrojo Teismo jurisdikcijai (2016 m. vasario 18 d. Sprendimo *Jannatian / Taryba*, T-328/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:86, 31 punktas).

55 Vis dėlto Bendrasis Teismas visuomet pripažįsta savo jurisdikciją nagrinėti prašymus atlyginti žalą, kurią asmuo ar subjektas tariamai patyrė dėl to, kad pagal SESV 215 straipsnį jam nustatytos ribojamosios priemonės (2007 m. liepos 11 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-47/03, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:207, 232–251 punktai ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986 (apeliacine tvarka patvirtinto 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimu *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402), 45–149 punktai).

56 Nagrinėjamu atveju atitinkamai Sprendimu 2010/644 ir Sprendimu 2011/783 ieškovei nustatytos ribojamosios priemonės buvo įgyvendintos pagal SESV 215 straipsnį priimtais ginčijamais aktais.

57 Vadinasi, nors Bendrasis Teismas neturi jurisdikcijos nagrinėti ieškovės prašymo dėl žalos atlyginimo, kiek juo siekiama, kad būtų atlyginta žala, kurią ji tariamai patyrė dėl Sprendimo 2010/644 ir Sprendimo 2011/783 priėmimo, jis turi jurisdikciją nagrinėti tą patį prašymą, kiek juo siekiama, kad būtų atlyginta žala, kurią ieškovė tariamai patyrė ginčijamais aktais įgyvendinus šiuos sprendimus.

58 Taigi reikia nagrinėti šį ieškinį tik tiek, kiek juo prašoma atlyginti žalą, kurią ieškovė tariamai patyrė ginčijamais aktais įgyvendinus Sprendime 2010/644 ir Sprendime 2011/783 jai nustatytas ribojamąsias priemones.

B. Dėl ieškinio priimtinumo

59 Atskiru dokumentu nepareikšdama prieštaravimo, Taryba, palaikoma Komisijos, mano, kad šis ieškinys yra akivaizdžiai nepriimtinas, nes iš esmės jame nėra pagrindinių faktinių aplinkybių, leidžiančių nustatyti, ar nagrinėjamu atveju yra tenkinamos visos Sąjungos atsakomybės atsiradimo sąlygos.

60 Komisija priduria, kad, atsižvelgiant į šio ieškinio pareiškimo datą, t. y. 2015 m. rugsėjo 25 d., jis buvo pareikštas praleidus Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 46 straipsnyje numatytą penkerių metų terminą, kiek tai susiję su iki 2010 m. spalio 25 d. atsiradusios žalos atlyginimu. Todėl, remiantis jurisprudencija, šį ieškinį reikia pripažinti iš dalies nepriimtinu. Jos teigimu, daliai ieškinio reikalavimų taikytina senatis gali būti nagrinėjama *ex officio* kaip viešosios tvarkos klausimas.

61 Tarybos nuomone, neatrodo, kad nagrinėjamu atveju kyla senaties klausimas, nes ieškovė prašo atlyginti žalą tik dėl jos pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus po 2010 m. rugsėjo 25 d. Vis dėlto Taryba pažymi, kad jeigu būtų susiklosčiusi senaties situacija, ji galėtų būti nurodyta *ex officio* kaip viešosios tvarkos klausimas.

62 Ieškovė teigia, kad nepriimtinumo pagrindas, iš esmės grindžiamas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnyje ir Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte įtvirtinto tikslumo reikalavimo nesilaikymu, yra nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas, nes ieškinys yra pakankamai išsamus, tikslus ir motyvuotas. Dėl nepriimtinumo pagrindo, siejamo iš esmės su daliai ieškinio reikalavimų taikytina senatimi, ji teigia, kad šis pagrindas yra nepriimtinas ir Bendrasis Teismas negali jo nagrinėti *ex officio*, nes tai nėra imperatyvus nepriimtinumo pagrindas. Bet kuriuo atveju šis nepriimtinumo pagrindas yra nepagrįstas.

63 Dėl nepriimtinumo pagrindo, iš esmės grindžiamo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnyje ir Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte įtvirtinto tikslumo reikalavimo nesilaikymu, reikia priminti, kad pagal šias nuostatas kiekviename ieškinyje turi būti nurodytas ginčo dalykas, taip pat pagrindai ir argumentai, kuriais remiamasi. Ši nuoroda turi būti pakankamai aiški ir tiksli, kad atsakovas galėtų pasirengti gynybai, o Bendrasis Teismas – priimti sprendimą dėl ieškinio, prireikus be jokios kitos papildomos informacijos, kuria būtų galima pasiremti. Siekiant užtikrinti teisinį saugumą ir gerą teisingumo vykdymą, tam, kad ieškinys būtų priimtinas, būtina, jog pagrindinės

jį pagrindžiančios faktinės ir teisinės aplinkybės bent glaustai, tačiau nuosekliai ir suprantamai būtų išdėstytos ieškinio tekste (pagal analogiją žr. 2005 m. vasario 3 d. Sprendimo *Chiquita Brands ir kt. / Komisija*, T-19/01, EU:T:2005:31, 64 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

64 Reikia priminti ir tai, kad SESV 340 straipsnio antroje pastraipoje išdėstyta: „Deliktinės atsakomybės atveju Sąjunga pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus atlygina bet kokią žalą, kurią, eidami savo pareigas, padaro jos institucijos ar jų tarnautojai.“ Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos deliktinė atsakomybė dėl neteisėtų jos institucijų veiksmų, kaip tai suprantama pagal SESV 340 straipsnio antrą pastraipą, kyla, kai tenkinamos visos sąlygos, t. y. veiksmai, kuriais kaltinamos institucijos, turi būti neteisėti, žala turi būti reali ir turi būti priežastinis ryšys tarp nurodytų veiksmų ir žalos (žr. 2008 m. rugsėjo 9 d. Sprendimo *FIAMM ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-120/06 P ir C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2007 m. liepos 11 d. Sprendimo *Schneider Electric / Komisija*, T-351/03, EU:T:2007:212, 113 punktą ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 47 punktą).

65 Kad ieškinys dėl žalos, kurią tariamai padarė Sąjungos institucija, atlyginimo atitiktų iš Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkto, kaip jis yra aiškinamas jurisprudencijoje, kylančius aiškumo ir tikslumo reikalavimus, jame turi būti nurodyta informacija, iš kurios būtų galima nustatyti veiksmus, dėl kurių ieškovas kaltina instituciją, priežastys, dėl kurių jis mano, kad egzistuoja priežastinis šių veiksmų ir jo tariamai patirtos žalos ryšys, taip pat šios žalos pobūdis ir dydis (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2005 m. vasario 3 d. Sprendimo *Chiquita Brands ir kt. / Komisija*, T-19/01, EU:T:2005:31, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

66 Nagrinėjamu atveju ieškinyje ieškovė nurodė veiksmus, kuriais ji kaltina Tarybą, t. y. tai, kad Taryba priėmė ginčijamus aktus, kurių neteisėtumas buvo konstatuotas 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401). Be to, ji apibūdino ir apskaičiavo turtinę ir neturtinę žalą, kurią tariamai patyrė dėl šių aktų, t. y. neturtinę žalą, padarytą pakenkiant jos reputacijai ir *ex æquo* ir *bono* įvertintą 1 mln. EUR suma, ir turtinę žalą, kurią sudaro, pirma, prarastos palūkanos, kurių ji galėjo gauti, jeigu iš savo sąskaitų Sąjungoje į Iraną būtų pervedusi ir investavusi jose esančias 2 544,82 GBP (apie 2 850 EUR), 17 733,48 USD (apie 15 250 EUR) ir 421,05 USD (apie 362 EUR) lėšų sumas, antra, prarastos palūkanos, kurių ji galėjo gauti, jeigu į Iraną būtų pervedusi ir investavusi 557 196,09 EUR, 82 222,84 GBP (apie 92 089 EUR) ir 1 532 266,95 USD (apie 1 317 749 EUR) sumas, kurias jai turėjo sumokėti trys draudimo ar perdraudimo bendrovės, ir, trečia, negautos pajamos, kurių ji tariamai negavo nesudariusi keleivių vežimo draudimo sutarčių, kurių galutinė suma įvertinta 1 919 554,50 EUR, ir krovinių draudimo sutarčių, kurių galutinė suma įvertinta 33 945 mln. IRR (apie 678 900 EUR). Galiausiai ji paaiškino, kad patirta neturtinė ir turtinė žala yra susijusi su ginčijamų aktų priėmimu.

67 Veiksmų, kuriais ieškovė kaltina Tarybą, nurodymas ieškinyje, priežastys, dėl kurių ieškovė mano, kad egzistuoja priežastinis šių veiksmų ir jos tariamai patirtos žalos ryšys, taip pat šios žalos pobūdis ir dydis atitinka tikslumo reikalavimus, kylančius iš Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkto.

68 Taigi Tarybos nurodytą nepriimtinumo pagrindą, grindžiamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnyje ir Procedūros reglamento 76 straipsnio d punkte įtvirtinto tikslumo reikalavimo nesilaikymu, reikia atmesti kaip nepagrįstą.

69 Dėl Komisijos nurodyto nepriimtinumo pagrindo, siejamo su daliai ieškinio reikalavimų taikytina senatimi, pažymėtina, kad Taryba, reikalaudama atmesti šį ieškinį, visiškai nesiremia šia senatimi. Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio ketvirtą pastraipą ir 53 straipsnio pirmą pastraipą, taip pat Procedūros reglamento 142 straipsnio 1 dalį prašyme leisti įstoti į bylą nurodomi paaiškinimai gali būti pateikiami tik vienos iš pagrindinių šalių visiems reikalavimams ar jų daliai palaikyti. Be to, pagal Procedūros reglamento 142 straipsnio 3 dalį įstojusi į bylą šalis pripažįsta ginčą byloje tokį, koks jis yra jos įstojimo į bylą metu.

70 Vadinasi, įstojusi į bylą šalis neturi teisės savarankiškai nurodyti nepriimtinumo pagrindo, taigi Bendrasis Teismas neprivalo nagrinėti pagrindų, kuriais remiasi tik ši šalis ir kurie nėra imperatyvūs (šiuo klausimu žr. 1993 m. kovo 24 d. Sprendimo *CIRFS ir kt. / Komisija*, C-313/90, EU:C:1993:111, 22 punktą ir 2007 m. liepos 3 d. Sprendimo *Au Lys de France / Komisija*, T-458/04, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:195, 32 punktą).

71 Be to, jau buvo nuspręsta, kad ieškiniui dėl Sąjungos deliktinės atsakomybės pagal SESV 340 straipsnį taikomi bendrieji pagrindiniai valstybių narių teisės principai ir kad iš lyginamosios valstybių narių teisės sistemų analizės matyti, jog pagal bendrąją taisyklę, išskyrus kelias išimtis, teismas negali *ex officio* iškelti ieškinio pagrindo, grindžiamo reikalavimų senatimi, todėl nereikia *ex officio* nagrinėti aptariamų reikalavimų galimos senaties klausimo (1989 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Roquette frères / Komisija*, 20/88, EU:C:1989:221, 12 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Evropaïki Dynamiki / Komisija*, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 51 punktą).

72 Taigi Komisijos nurodytą nepriimtinumo pagrindą reikia atmesti kaip nepriimtiną.

C. Dėl dubliko priede pateiktų įrodymų priimtinumo ir ieškovės prašymo leisti jai pateikti papildomų įrodymų vykstant procesui

73 Triplike Taryba, palaikoma Komisijos, prašo atmesti dubliko R.1–R.15 prieduose pateiktus įrodymus kaip pateiktus pavėluotai, todėl nepriimtinus. Anot jos, remiantis jurisprudencija, šie įrodymai galėjo ir turėjo būti pateikti ieškinio pareiškimo etape.

74 Dublike ieškovė paprašė Bendrojo Teismo, kad jis, taikydamas pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, leistų jai pateikti papildomų įrodymų vykstant procesui. Savo atsakymuose raštu į Bendrojo Teismo klausimus (šio sprendimo 42 punktas) ieškovė prašo atmesti nepriimtinumo pagrindą dėl to, kad dubliko R.1–R.15 prieduose yra papildomų įrodymų apie ieškinyje jau nurodytas faktines aplinkybes, būtinų Tarybos atsiliepime į ieškinį pateiktiems argumentams atmesti. Taryba galėjo visapusiškai pasinaudoti savo teise į gynybą, atsižvelgdama į šiuos įrodymus triplike. Komisija taip pat turėjo galimybę tikrinti ir vertinti tuos įrodymus.

75 Nagrinėjamu atveju iš šio ieškinio matyti, kad juo prašoma atlyginti neturtinę ir turtinę žalą, kurią ieškovė tariamai patyrė Tarybai priėmus ginčijamus aktus. Taigi šiuo ieškiniu ieškovė siekia nustatyti Sąjungos deliktinę atsakomybę.

76 Pagal suformuotą jurisprudenciją ieškinyje dėl deliktinės atsakomybės ieškovė turi pateikti Sąjungos teismui tariamai patirtos žalos realumo ir dydžio įrodymų (žr. 2016 m. sausio 28 d. Sprendimo *Zafeiropoulos / Cedefop*, T-537/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:36, 91 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2016 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Strack / Komisija*, T-221/08, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:242, 308 punktą).

77 Tiesa, Sąjungos teismas pripažino, kad tam tikrais atvejais, visų pirma, kai nurodytą žalą sunku apskaičiuoti, nebūtina ieškinyje tiksliai nurodyti žalos dydžio ar prašomo atlyginimo sumos (žr. 2013 m. vasario 28 d. Sprendimo *Inalca ir Cremonini / Komisija*, C-460/09 P, EU:C:2013:111, 104 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

78 Ieškinys šioje byloje buvo pareikštas 2015 m. rugsėjo 25 d. Išskyrus vieną iš turtinės žalos elementų, dėl kurio ieškovė negalėjo pateikti galutinio apskaičiavimo, ieškinyje ji apskaičiavo tariamai patirtą neturtinę ir turtinę žalą, remdamasi prie to paties ieškinio pridėtais įrodymais. Dublike ieškovė pakeitė savo žalos apskaičiavimą, siekdama atsižvelgti į Tarybos prieštaravimą, pagal kurį ji turėjo atimti savo išlaidas iš tam tikrų turtinės žalos elementų ir pateikti galutinį apskaičiavimą dėl to turtinės žalos elemento, dėl kurio iki tol buvo pateikusi tik negalutinį apskaičiavimą.

79 Pirmiausia reikia priminti, kad pagal nuo 2015 m. liepos 1 d. įsigaliojusio, taigi ir šiam ieškiniui taikytino, Procedūros reglamento 76 straipsnio f punktą kiekviename ieškinyje turi būti nurodyti, jeigu reikia, įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų.

80 Be to, Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įrodymai ir pasiūlymai pateikti įrodymų pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais. To paties straipsnio 2 dalyje priduriama, kad dublike ir triplike šalys gali papildomai pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, kad pagrįstų savo argumentus, su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas. Tokiu atveju pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 4 dalį Bendrasis Teismas priima sprendimą dėl įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, pateiktų po to, kai kitoms šalims buvo suteikta galimybė pareikšti dėl jų savo nuomonę, priimtinumo.

81 Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatyta teisės praradimo taisyklė netaikoma pateikiant paneigiančius įrodymus ir papildant įrodymus po to, kai kita šalis pateikė paneigiančius įrodymus (žr. 2017 m. birželio 22 d. Sprendimo *Biogena Naturprodukte / EUIPO (ZUM wohl)*, T-236/16, EU:T:2017:416, 17 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

82 Iš jurisprudencijos, susijusios su Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatytos teisės praradimo taisyklės taikymu, matyti, kad šalys turi nurodyti priežastis, dėl kurių uždelsė pateikti įrodymų ar pasiūlymų pateikti naujų įrodymų (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2008 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Angé Serrano ir kt. / Parlamentas*, T-47/05, EU:T:2008:384, 54 punktą), o Sąjungos teismas turi įgaliojimus tikrinti priežasties, dėl kurios uždelsta pateikti šių įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų, pagrįstumą ir, atsižvelgiant į konkretų atvejį, tų įrodymų turinį, taip pat jis turi įgaliojimus juos atmesti, jei toks pavėluotas pateikimas nėra pakankamai įrodytas ar pagrįstas (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Gaki-Kakouri / Teisingumo Teismas*, C-243/04 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2005:238, 33 punktą ir 2008 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Angé Serrano ir kt. / Parlamentas*, T-47/05, EU:T:2008:384, 56 punktą).

83 Jau buvo nuspręsta, kad pavėluotas šalies įrodymų arba pasiūlymų pateikti įrodymų pateikimas gali būti pateisinamas, jeigu ta šalis negalėjo anksčiau turėti šių įrodymų, arba, kitai šaliai įrodymus pateikus pavėluotai, bylos medžiagos papildymas pateisinamas siekiant užtikrinti rungimosi principo laikymąsi (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2005 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Gaki-Kakouri / Teisingumo Teismas*, C-243/04 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2005:238, 32 punktą ir 2008 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Angé Serrano ir kt. / Parlamentas*, T-47/05, EU:T:2008:384, 55 punktą).

84 Galiausiai pagal jurisprudenciją Bendrasis Teismas vienintelis sprendžia dėl būtinybės papildyti turimą informaciją dėl nagrinėjamos bylos, priimdamas pasirengimo nagrinėti bylą priemones, kuriomis negali būti siekiama kompensuoti ieškovės įrodymų nepateikimo (žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *SELEX Sistemi Integrati / Komisija*, C-481/07 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2009:461, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

85 Iš šio sprendimo 79–84 punktuose priminto teisinio pagrindo matyti, kad Bendrasis Teismas neturi įgaliojimų, taikydamas pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, bendrai leisti ieškovei pateikti visus įrodymus, kuriuos ji galėtų norėti jam pateikti vykstant procesui, kaip ji to prašo, todėl toks prašymas turi būti atmestas.

86 Nagrinėjamu atveju ieškovė, grįsdama prašymą atlyginti žalą, dubliko R.1–R.15 prieduose pateikė tam tikrų įrodymų, tačiau nenurodė tikslių vėlavimą pateikti šiuos įrodymus pateisinančių priežasčių. Išskyrus dubliko R.14 priedą, šie įrodymai nesusiję su žalos elementu, dėl kurio galutinį apskaičiavimą ieškovė pateikė tik dublike.

87 Tiek, kiek savo atsakymuose į Bendrojo Teismo klausimus (žr. šio sprendimo 42 punktą) ieškovė rėmėsi tuo, kad dubliko R.1–R.15 prieduose yra papildomų įrodymų apie ieškinyje jau nurodytas faktines aplinkybes, toks pateisinimas turi būti atmestas kaip nereikšmingas, nes vien tai, kad faktinės aplinkybės jau buvo nurodytos, negali pateisinti pavėluoto naujų įrodymų pateikimo.

88 Tiek, kiek savo atsakymuose į Bendrojo Teismo klausimus (žr. šio sprendimo 42 punktą) ieškovė teigė, kad dubliko R.1–R.15 prieduose yra įrodymų, būtinų Tarybos atsiliepime į ieškinį pateiktiems argumentams paneigti, pažymėtina, kad dubliko R.1–R.12 ir R.15 prieduose esantys įrodymai buvo pateikti vien tam, kad, remiantis šio sprendimo 76 punkte nurodyta jurisprudencija, būtų nustatytas ieškinyje apskaičiuotos tariamai patirtos neturtinės ir turtinės žalos realumas ir dydis, o ne tam, kad būtų paneigti minėto atsiliepimo į ieškinį priede Tarybos pateikti įrodymai. Tai, kad šiame atsiliepime į ieškinį Taryba teigė, kad ieškovė pakankamai neįrodė tariamai patirtos žalos realumo ir jos dydžio, negali būti laikoma paneigiančiu įrodymu, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 81 punkte nurodytą jurisprudenciją, ir neleidžia dubliko R.1–R.12 ir R.15 prieduose esančių įrodymų laikyti įrodymų papildymu po to, kai buvo pateikti paneigiantys įrodymai, ir todėl manyti, kad pavėluotas šių įrodymų pateikimas pateisinamas būtinybe atsakyti į Tarybos argumentus ir užtikrinti rungimosi principo laikymąsi.

89 Vis dėlto dubliko R.13 ir R.14 prieduose esančius įrodymus, t. y. instituto „Sanjideh Ravesh Arya Audit and Financial Services“ (toliau – SRA institutas), parengusio ieškinio priede pateiktą „žalos, atsiradusios dėl Europos Sąjungos nustatytų ribojamųjų priemonių, finansinių padarinių ataskaitą“ (toliau – SRA ataskaita), pareiškimą ir šio instituto raštą, kuriame pateikti paaiškinimai dėl metodų, kuriais jis rėmėsi rengdamas tą ataskaitą, ieškovė pateikė siekdama atsakyti į Tarybos atsiliepimo į ieškinį argumentus, kuriais ginčijamas šio instituto nepriklausomumas ir šioje ataskaitoje naudoti metodai ar informacija. Dėl šios priežasties pavėluotas dubliko R.13 ir R.14 prieduose esančių įrodymų pateikimas yra pateisinamas būtinybe atsakyti į Tarybos argumentus ir užtikrinti rungimosi principo laikymąsi.

90 Be to, dubliko R.14 priedu siekta pagrįsti galutinį apskaičiavimą dėl žalos elemento, dėl kurio ieškinyje ieškovė galėjo pateikti tik negalutinį vertinimą.

91 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad iš dubliko prieduose pateiktų įrodymų yra priimtini tik dubliko R.13 ir R.14 prieduose esantys įrodymai ir į juos turi būti atsižvelgta nagrinėjant ieškinį iš esmės.

D. Dėl esmės

92 Grįsdama šį ieškinį ieškovė remiasi tuo, kad šio sprendimo 64 punkte primintos trys Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygos nagrinėjamu atveju yra tenkinamos.

93 Taryba, palaikoma Komisijos, papildomai prašo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą, nes ieškovė neįvykdė jai tenkančios pareigos pateikti įrodymų, kad visos Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygos nagrinėjamu atveju yra tenkinamos.

94 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad šio sprendimo 64 punkte išvardytos Sąjungos deliktinės atsakomybės, kaip ji suprantama pagal SESV 340 straipsnio antrą pastraipą, atsiradimo sąlygos yra kumuliacinės (2010 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Fahas / Taryba*, T-49/07, EU:T:2010:499, 92 ir 93 punktai ir 2012 m. vasario 17 d. Nutarties *Dagher / Taryba*, T-218/11, nepaskelbta Rink., EU:T:2012:82, 34 punktas). Vadinasi, jei bent viena iš šių sąlygų neįvykdyta, visą ieškinį reikia atmesti (2011 m. spalio 26 d. Sprendimo *Dufour / ECB*, T-436/09, EU:T:2011:634, 193 punktas).

95 Taigi nagrinėjamu atveju reikia patikrinti, ar ieškovė įvykdė jai tenkančią pareigą pateikti įrodymų, kad veiksmai, kuriais ji kaltina Tarybą, t. y. ginčijamų aktų priėmimas, yra neteisėti, jos tariamai patirta turtinė ir neturtinė žala yra reali ir egzistuoja priežastinis ryšys tarp šio priėmimo ir jos nurodytos žalos.

1. Dėl nurodyto neteisėtumo

96 Ieškovė pažymi, kad institucijos veiksmų neteisėtumo sąlyga yra įvykdyta, nes priimdama ginčijamus aktus Taryba padarė pakankamai aiškų teisės normos, kuria suteikiama teisių privatiems asmenims, pažeidimą, dėl kurio, remiantis jurisprudencija, gali kilti Sąjungos deliktinė atsakomybė.

97 Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus ir palikimas juose pagal ginčijamus aktus yra akivaizdžiai neteisėtas, kaip Bendrasis Teismas nusprendė 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401). Be to, nagrinėjamu atveju pažeistomis teisės nuostatomis siekiama visų pirma apsaugoti atitinkamų asmenų ir subjektų, kuriems jomis suteikta teisių, individualius interesus (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 57 ir 58 punktus).

98 Anot ieškovės, pakankamai aiškus šių nuostatų pažeidimas yra tai, kad Taryba įtraukia į sąrašus arba palieka juose asmens pavadinimą, neturėdama informacijos ar įrodymų, kurių teisiniu požiūriu užtektų siekiant įrodyti nustatytų ribojamųjų priemonių pagrįstumą (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 59, 63 ir 68 punktus). Nagrinėjamu atveju Taryba priėmė ginčijamus aktus, ir pagal juos nuo 2010 m. liepos mėn. iki 2013 m. lapkričio mėn. ieškovei buvo nustatytos ribojamosios priemonės, nepateikiant jokių veiksmų, kuriais ji kaltinama, įrodymų.

99 Galiausiai ieškovė mano, jog Taryba negali teigti, kad nuostatos, kurias ji pažeidė, yra nekonkrečios, dviprasmiškos ar neaiškios, nes priimant ginčijamus aktus buvo akivaizdu, kad Taryba turėjo pateikti jos nustatytas ribojamąsias priemones pagrindžiančius įrodymus.

100 Taryba, palaikoma Komisijos, nekvestionuoja ginčijamų aktų neteisėtumo, tačiau mano, kad dėl jo negali kilti Sąjungos deliktinė atsakomybė, nes jis nėra pakankamai aiškus teisės normos, kuria suteikiama teisių privatiems asmenims, pažeidimas. Toks pažeidimas galėtų būti nustatytas tik tuo atveju, jei, remiantis jurisprudencija, būtų įrodyta, kad Taryba smarkiai ir akivaizdžiai peržengė jai suteiktos diskrecijos ribas, o nagrinėjamu atveju taip nebuvo.

101 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401) Bendrasis Teismas konstatavo, kad ginčijami aktai yra neteisėti.

102 Vis dėlto primintina, kad pagal Bendrojo Teismo suformuotą jurisprudenciją konstatuoti teisės akto neteisėtumo, kad ir kaip būtų galima apgailestauti dėl šio neteisėtumo, nepakanka, kad būtų pripažinta, jog įvykdyta Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlyga, susijusi su veiksmų, kuriais kaltinamos institucijos, neteisėtumu (šiuo klausimu žr. 2003 m. kovo 6 d. Sprendimo *Dole Fresh Fruit International / Taryba ir Komisija*, T-56/00, EU:T:2003:58, 72–75 punktus; 2011 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-341/07, EU:T:2011:687, 31 punktą ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 50 punktą).

103 Kadangi sąlyga siejama su Sąjungos institucijų neteisėtų veiksmų buvimu, reikia, kad būtų padarytas pakankamai aiškus teisės normos, kuria suteikiama teisių privatiems asmenims, pažeidimas (žr. 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

104 Reikalavimu, kad teisės normos, kuria suteikiama teisių privatiems asmenims, pažeidimas būtų pakankamai aiškus, nesvarbu, koks yra neteisėto veiksmo, dėl kurio kyla ginčas, pobūdis, siekiama išvengti situacijos, kai dėl pavojaus, kad reikės atlyginti atitinkamų asmenų tariamai patirtą žalą, institucija negalės visapusiškai atlikti savo funkcijų, skirtų bendrajam interesui užtikrinti, tiek vykdydama teisėkūros veiklą arba priimdama ekonominės politikos sprendimus, tiek įgyvendindama savo administracinę kompetenciją, ir kartu neužkrauti privatiems asmenims akivaizdaus ir

nepateisinamo pareigų nevykdymo padarinių naštos (žr. 2011 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-341/07, EU:T:2011:687, 34 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 51 punktą).

105 Nustačius teisės normas, kurios nagrinėjamu atveju, kaip nurodo ieškovė, yra pažeistos, reikia išnagrinėti, ar, pirma, šiomis normomis suteikiama teisių privatiems asmenims ir, antra, Taryba padarė pakankamai aiškų šių normų pažeidimą.

a) Dėl teisės normų, kurios, kaip nurodoma, yra pažeistos

106 Per posėdį atsakydama į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus ieškovė patikslino, kad, kiek tai susiję su teisės normomis, kurios, kaip konstatuota 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendime *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401), buvo pažeistos, ji daro nuorodą tik į to sprendimo 129 ir 130 punktuose padarytą išvadą, pagal kurią ginčijami aktai yra nepagrįsti tiek, kiek jie susiję su pačiu draudimo paslaugų teikimu perkant sraigtasparnių atsargines dalis, elektroninę įrangą, kompiuterius ir taikomąsias programas, skirtus orlaiviams ir raketų navigacijai, nes šie aktai nėra patvirtinti įrodymais ir iš esmės pažeidžia Sprendimo 2010/413 20 straipsnio 1 dalies b punktą, Reglamento Nr. 961/2010 16 straipsnio 2 dalies a punktą ir Reglamento Nr. 267/2012 23 straipsnio 2 dalies a punktą.

b) Dėl klausimo, ar teisės normomis, kurios, kaip nurodoma, yra pažeistos, suteikiama teisių privatiems asmenims

107 Iš jurisprudencijos matyti, kad nuostatomis, kuriose išsamiai išvardytos galimo ribojamųjų priemonių nustatymo sąlygos, iš esmės siekiama apsaugoti asmenų ir subjektų, kurie gali būti susiję su šiomis priemonėmis, individualius interesus ir apriboti atvejus, kai tokios priemonės jiems teisėtai gali būti taikomos (pagal analogiją žr. 2011 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-341/07, EU:T:2011:687, 51 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 57 punktą).

108 Taigi tomis pačiomis nuostatomis užtikrinama asmenų ir subjektų, kurie gali būti susiję su ribojamosiomis priemonėmis, individualių interesų apsauga, todėl jos vertintinos kaip teisės normos, kuriomis suteikiama teisių privatiems asmenims. Jeigu nagrinėjamos materialinės sąlygos netenkinamos, atitinkamas asmuo ar subjektas iš tiesų turi teisę į tai, kad jam nebūtų nustatytos ribojamosios priemonės. Tokia teisė neišvengiamai reiškia, kad asmuo ar subjektas, kuriam ribojamosios priemonės nustatytos nagrinėjamose nuostatose nenumatytomis sąlygomis, gali reikalauti atlyginti šiomis priemonėmis padarytą žalą, jeigu paaiškėja, kad jas nustatydama Taryba padarė pakankamai aiškų taikomų materialinių normų pažeidimą (pagal analogiją žr. 2011 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-341/07, EU:T:2011:687, 52 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 58 punktą).

109 Vadinasi, normos, kurios nagrinėjamu atveju, kaip nurodo ieškovė, yra pažeistos, yra teisės normos, kuriomis suteikiama teisių privatiems asmenims, tarp jų ieškovei, kaip asmeniui, kuriam taikomi ginčijami aktai.

c) Dėl klausimo, ar nurodytas Tarybos padarytas teisės normų pažeidimas yra pakankamai aiškus

110 Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę patikslinti, kad teisės normos, kuria suteikiama teisių privatiems asmenims, pažeidimas gali būti laikomas pakankamai aiškiu, jei atitinkama institucija akivaizdžiai ir smarkiai peržengia jai suteiktos diskrecijos ribas, o aplinkybės, į kurias šiuo aspektu

reikia atsižvelgti, yra, be kita ko, pažeistos normos aiškumo ir tikslumo laipsnis, taip pat diskrecijos, kurią Sąjungos institucijai suteikia pažeista norma, apimtis (žr. 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

111 Pagal jurisprudenciją tuo atveju, kai ši institucija turi tik labai nedidelę diskreciją arba išvis jos neturi, paprasčiausio Sąjungos teisės pažeidimo gali užtekti, kad būtų nustatyta, jog padarytas pakankamai aiškus pažeidimas (žr. 2007 m. liepos 11 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-47/03, nepaskelbtas Rink., EU:T:2007:207, 235 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

112 Galiausiai iš jurisprudencijos matyti, kad bet kuriuo atveju Sąjungos teisės pažeidimas yra tikrai aiškus, jeigu jis išlieka, nepaisant priimto sprendimo, kuriuo konstatuojamas inkriminuojamas pažeidimas, prejudicinio sprendimo arba Sąjungos teismo suformuotos jurisprudencijos šiuo klausimu, iš kurių aišku, kad aptariami veiksmai yra pažeidimas (žr. 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

113 Tuo metu, kai Taryba priėmė ginčijamus aktus, t. y. nuo 2010 m. spalio 25 d. iki 2012 m. kovo 23 d., iš jurisprudencijos jau buvo aiškiai ir konkrečiai matyti, kad Taryba kilus ginčui turi pateikti informacijos ir įrodymų, patvirtinančių, kad yra įvykdytos „paramos“ teikimo platinant branduolinius ginklus kriterijaus, įtvirtinto Sprendimo 2010/413 20 straipsnio 1 dalies b punkte, Reglamento Nr. 961/2010 16 straipsnio 2 dalies a punkte ir Reglamento Nr. 267/2012 23 straipsnio 2 dalies a punkte, taikymo sąlygos. Teisingumo Teismas taip pat jau turėjo galimybę, remdamasis iki ginčijamų aktų priėmimo suformuota jurisprudencija, konstatuoti, kad Tarybai tenkanti pareiga kilus ginčui pateikti informacijos ar įrodymų, pagrindžiančių asmeniui ar subjektui nustatytas ribojamąsias priemones, yra įtvirtinta Teisingumo Teismo suformuotoje jurisprudencijoje (žr. 2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 35–40 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

114 Be to, Tarybos pareiga patikrinti priimamas asmeniui ar subjektui taikomas ribojamąsias priemones ir nustatyti jų pagrįstumą kyla iš būtinybės gerbti pagrindines atitinkamo asmens ar subjekto teises, visų pirma jo teisę į veiksmingą teisminę gynybą, todėl šiuo klausimu ji neturi diskrecijos (2016 m. vasario 18 d. Sprendimo *Jannatian / Taryba*, T-328/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:86, 52 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 59–61 punktus). Taigi nagrinėjamu atveju Taryba, įgyvendindama šią pareigą, neturėjo jokios diskrecijos.

115 Vadinasi, neįvykdydama pareigos pagrįsti ginčijamus aktus Taryba nagrinėjamu atveju padarė pakankamai aiškų teisės normos, kuria suteikiama teisių privačiam asmeniui, t. y. ieškovei, pažeidimą.

116 Todėl veiksmų, kuriais kaltinama Taryba, t. y. kad buvo priimti ginčijami aktai, neteisėtumo sąlyga yra įvykdyta, kiek tai susiję su ieškovės nurodytomis teisės normomis, kurių pažeidimas konstatuotas 2013 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Iran Insurance / Taryba* (T-12/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:401) 129 ir 130 punktuose.

2. Dėl nurodytos žalos ir priežastinio ryšio tarp veiksmų, kuriais kaltinama, neteisėtumo ir šios žalos buvimo

117 Ieškovė teigia, kad įrodė neturtinės ir turtinės žalos, kurią ji patyrė dėl ginčijamų aktų, realumą ir tikrumą.

118 Taryba, palaikoma Komisijos, mano, kad sąlyga, susijusi su žalos padarymu, nagrinėjamu atveju nėra įvykdyta. Ginčijami aktai nėra ieškovei paskirtos baudžiamosios sankcijos ir jais nesiekta jai padaryti žalos. Jais buvo siekiama tik atgrasyti nuo branduolinių ginklų platinimo.

119 Dėl žalos realumo sąlygos pažymėtina, kad pagal jurisprudenciją (šiuo klausimu žr. 1982 m. sausio 27 d. Sprendimo *De Franceschi / Taryba ir Komisija*, 51/81, EU:C:1982:20, 9 punktą; 1984 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Birra Wührer ir kt. / Taryba ir Komisija*, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 ir 282/82, EU:C:1984:341, 9 punktą ir 1996 m. sausio 16 d. Sprendimo *Candiotte / Taryba*, T-108/94, EU:T:1996:5, 54 punktą) Sąjungos deliktinė atsakomybė kyla tik jeigu ieškovas faktiškai patyrė realią ir tikrą žalą. Ieškovas turi įrodyti, kad ši sąlyga yra įvykdyta (žr. 2006 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Agraz ir kt. / Komisija*, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), t. y. pateikti patikimų įrodymų tiek dėl žalos buvimo, tiek dėl jos dydžio (žr. 1997 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Blackspur DIY ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

120 Konkrečiau kalbant, kiekviename prašyme atlyginti žalą, nesvarbu, ar juo prašoma atlyginti turtinę ar neturtinę, simbolinę ar realią žalą, turi būti nurodytas tariamos žalos pobūdis atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kaltinama, ir visa ši žala bent apytiksliai įvertinta (žr. 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *Sabbagh / Taryba*, T-652/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:112, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

121 Dėl sąlygos, susijusios su nurodytų veiksmų ir žalos priežastinio ryšio buvimu, pažymėtina, kad ši žala turi pakankamai tiesiogiai atsirasti dėl nurodytų veiksmų ir šie turi būti lemiama žalos priežastis, nors pareigos ištaisyti dėl neteisėtos padėties atsiradusius visus, netgi netiesioginius, žalingus padarinius nėra (šiuo klausimu žr. 1979 m. spalio 4 d. Sprendimo *Dumortier ir kt. / Taryba*, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ir 45/79, Rink., EU:C:1979:223, 21 punktą; taip pat žr. 2006 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Galileo International Technology ir kt. / Komisija*, T-279/03, Rink., EU:T:2006:121, 130 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Ieškovas turi įrodyti nurodytų veiksmų ir žalos priežastinio ryšio buvimą (žr. 1998 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Coldiretti ir kt. / Taryba ir Komisija*, T-149/96, Rink., EU:T:1998:228, 101 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

122 Taigi reikia išsiaiškinti, ar nagrinėjamu atveju ieškovė įrodė realią ir tikrą neturtinę ir turtinę žalą, tariamai patirtą priėmus ginčijamus aktus, ir priežastinio ryšio tarp šio priėmimo ir tos žalos buvimą.

a) Dėl tariamai patirtos neturtinės žalos

123 Ieškovė pažymi, kad ginčijamais aktais, kiek jais pakenkta jos reputacijai, jai buvo padaryta didelė neturtinė žala, kuri, kaip nurodyta jos 2015 m. liepos 25 d. rašte Tarybai, *ex æquo* ir *bono* įvertinta 1 mln. EUR suma. Ji šiuo klausimu teigia, kad panašioje situacijoje Sąjungos teismas jau yra nustatęs atlygintiną neturtinę žalą, padarytą pakenkiant bendrovės reputacijai (2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 80 ir 83 punktai).

124 Priešingai, nei teigia Taryba, remdamasi Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) sprendimu, būtent 2011 m. liepos 19 d. EŽTT sprendimu *Uj prieš Vengriją* (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), ieškovė mano, kad yra reikšmingos bendrovių neturtinės savybės ir bendrovės gali patirti neturtinę žalą, pavyzdžiui, pakenkus jų reputacijai ir galimybei vykdyti komercinę veiklą. Tarybos nuoroda į šį EŽTT sprendimą yra netinkama, nes jame reputacijos apsauga nagrinėta tik atsižvelgiant į galimus saviraiškos laisvės apribojimus. Išlaikyti gerą reputaciją itin svarbu draudimo rinkoje, kurioje veikia ieškovė, nes ši rinka yra pagrįsta ūkio subjektų pasitikėjimo santykiais. Ieškovė pažymi, jog prieš priimant ginčijamus aktus ji turėjo gerą reputaciją tarptautiniu lygmeniu, kaip tai patvirtina aplinkybė, kad ji vykdė tarptautinę draudimo veiklą, sudarė sutartis su gerą vardą turinčiomis tarptautinėmis draudimo ar perdraudimo bendrovėmis, jai buvo suteikti gerai žinomi tarptautiniai kokybės sertifikatai ir jos atstovų kompetencija buvo pripažinta tarptautiniu lygmeniu, kaip tai patvirtina jų dalyvavimas tarptautinėse verslo konferencijose ir mokslininkų suvažiavimuose. Ginčijami aktai, kuriuose jos pavadinimas susietas su rimta grėsme tarptautinei taikai ir saugumui ir dėl kurių ji buvo priversta nutraukti savo veiklą Sąjungoje, sumenkino jos reputaciją. Ieškovės teigimu, po šių aktų priėmimo ji nebegalėjo nei sudaryti sutarčių su tarptautinėmis bendrovėmis, nei dalyvauti moksliniuose ir

konsultaciniuose susitikimuose, profesinės asociacijos veikloje ar tarptautiniuose suvažiavimuose, nei būti vertinama tarptautinių vertinimo įstaigų. Bet kuriuo atveju verslo srityje, kai tik ūkio subjektas priverstinai nutraukia savo veiklą, žala jo reputacijai ir patikimumui yra akivaizdi ir neišvengiama. 2016 m. panaikinus jai nustatytas ribojamąsias priemones, ji ir toliau susiduria su sunkumais registruodamasi į profesinius seminarus arba tai padaryti apskritai neįmanoma. Siekdama atkurti savo reputaciją, ji privalėtų vykdyti pasaulinę reklamos kampaniją, kurios numatomos išlaidos yra 45 mln. USD (apie 38,7 mln. EUR). Kadangi ieškovė dar tiksliai neįvertino savo reputacijos atkūrimo išlaidų, Bendrasis Teismas, taikydamas pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, galėtų paskirti nepriklausomą ekspertą šiam vertinimui atlikti. Galiausiai ieškovė mano, jog nėra būtina įrodyti, kad ji patyrė, be kita ko, reklamos išlaidų savo reputacijai atkurti. Jai pakaktų nurodyti, kad yra padaryta žala jos reputacijai, kuriai atkurti reikėtų didelių išlaidų.

125 Taryba, palaikoma Komisijos, mano, kad bet kuriuo atveju reikia atmesti kaip nepagrįstą prašymą atlyginti tariamai patirtą neturtinę žalą. Šiuo klausimu ji teigia, kad ginčijamuose aktuose ieškovė nebuvo pasmerkta kaip organizacija, savaime kelianti grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui, be to, ieškovė nepateikia jokių to įrodymų. Ji tik buvo nurodyta kaip asmuo, vykdęs savo veiklą ir taip dalyvavęs įsigyjant įvairių prekių, kurios gali būti naudojamos vykdant programas, kurioms taikomos priemonės pagal Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1737, o to pakako, kad būtų pateisintas jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus. Ieškovė nepateikė jokių įrodymų, kad patyrė neturtinę žalą dėl minėtų aktų priėmimo, kaip to reikalaujama pagal jurisprudenciją (2012 m. vasario 17 d. Nutarties *Dagher / Taryba*, T-218/11, nepaskelbta Rink., EU:T:2012:82, 46 punktas). Nėra jokių įrodymų, kad ji turėjo gerą reputaciją tarptautiniu lygmeniu, negavo pajamų dėl žalos šiai reputacijai ir patyrė reklamos kampanijos ir kitų išlaidų tokiai reputacijai atkurti. Ieškinio priede pateiktas spaudos straipsnis dėl numatomų pasaulinės reklamos kampanijos išlaidų neturi reikšmės, nes yra susijęs su bendrove, kuri neturi sąsajų su ieškove, veikia kitoje srityje ir kitame žemyne, nei veiklą vykdo ieškovė, ir neturi ryšio su Sąjungos nustatytomis ribojamosiomis priemonėmis. Dublike pateikti ieškovės teiginiai neįrodo, kad padaryta žala jos reputacijai, taigi ir su tuo susijusi neturtinė žala. Bet kuriuo atveju, kaip EŽTT konstatavo 2011 m. liepos 19 d. sprendimo *Uj prieš Vengriją* (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410) 22 punkte, yra skirtumas tarp žalos bendrovės komercinei reputacijai ir žalos asmens reputacijai, atsižvelgiant į jo socialinį statusą, nes pirmoji žala nėra neturtinė. Pats Bendrasis Teismas rėmėsi šia jurisprudencija byloje dėl ribojamųjų priemonių (2015 m. vasario 12 d. Sprendimo *Akhras / Taryba*, T-579/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:97, 152 punktas). Ieškovė siekia apeiti jai tenkančią pareigą įrodyti tariamai padarytą žalą ir ją apskaičiuoti ir prašo Bendrojo Teismo, kad jis, taikydamas pasirengimo nagrinėti bylą priemonę, paskirtų ekspertą. Jeigu Bendrasis Teismas nuspręstų, kad kyla Sąjungos deliktinė atsakomybė, jis, remdamasis jurisprudencija, turėtų pripažinti, kad ginčijamų aktų panaikinimas yra tinkamas ieškovės patirtos neturtinės žalos atlyginimas. Bet kuriuo atveju ieškovės prašoma 1 mln. EUR suma jos tariamai patirtai neturtinei žalai atlyginti būtų pernelyg didelė, atsižvelgiant į jurisprudenciją, ir nepagrįsta.

126 Komisija priduria, kad ieškovės nurodytos neturtinės žalos rūšis, t. y. išlaidos reklamos kampanijai savo geram vardui atkurti, yra painiojama su turtine žala, kurios realumą ir konkretumą turi įrodyti ieškovė.

127 Ieškovė, prašydama atlyginti žalą, kurią ji laiko „neturtine“, nurodo, kad, susiejus jos pavadinimą su rimta grėsme tarptautinei taikai ir saugumui, jos reputacijai buvo padaryta žala, kurios realumą rodo tai, kad ginčijamų aktų priėmimas turėjo poveikį trečiųjų asmenų elgesiui su ja, ir kurios dydis gali būti apskaičiuotas atsižvelgiant į investicijų į reklamą, kurias ji turėtų atlikti savo reputacijai atkurti, išlaidas.

128 Taigi ieškovės prašoma atlyginti neturtinė žala yra nematerialinė žala jos geram vardui ar reputacijai.

129 Iš jurisprudencijos, suformuotos remiantis SESV 268 straipsniu, siejamu su SESV 340 straipsnio antra pastraipa, matyti, kad neturtinė žala iš principo gali būti atlyginta juridiniam asmeniui (šiuo klausimu žr. 1999 m. sausio 28 d. Sprendimo *BAI / Komisija*, T-230/95, EU:T:1999:11, 37 punktą ir 2008 m. spalio 15 d. Sprendimo *Camar / Komisija*, T-457/04 ir T-223/05, nepaskelbtas Rink., EU:T:2008:439,

56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją) ir tokia žala gali būti žala to asmens geram vardui ar reputacijai (šiuo klausimu žr. 1999 m. liepos 9 d. Sprendimo *New Europe Consulting ir Brown / Komisija*, T-231/97, EU:T:1999:146, 53 ir 69 punktus; 2011 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Idromacchine ir kt. / Komisija*, T-88/09, EU:T:2011:641, 70–76 punktus ir 2014 m. lapkričio 25 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, T-384/11, EU:T:2014:986, 80–85 punktus).

130 Tiek, kiek Taryba siekia remtis EŽTT jurisprudencija, reikia priminti, kad EŽTT, atsižvelgdamas į savo paties jurisprudenciją ir šią praktiką, neatmeta galimybės, kad net komercinė bendrovė galėtų patirti žalą, kuri nėra turtinė žala ir dėl kurios reikalaujama piniginės kompensacijos, o tokia kompensacija priklauso nuo konkretaus nagrinėjamo atvejo aplinkybių (2000 m. balandžio 6 d. EŽTT sprendimo *Comingersoll S.A. prieš Portugaliją*, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, 32 ir 35 punktai). Šią tokios bendrovės žalą gali sudaryti daugiau ar mažiau „objektyvūs“ ir „subjektyvūs“ elementai, tarp jų gali būti įmonės reputacija, kuriai kilusių pasekmių neįmanoma tiksliai įvertinti (2000 m. balandžio 6 d. EŽTT sprendimo *Comingersoll S.A. prieš Portugaliją*, CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, 35 punktas). Kaip matyti iš 2016 m. vasario 2 d. EŽTT sprendimo *Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete ir index.hu Zrt prieš Vengriją* (CE:ECHR:2016:0202JUD002294713, 84 punktas), šios EŽTT jurisprudencijos nepaneigia Tarybos nurodytas 2011 m. liepos 19 d. EŽTT sprendimas *Uj prieš Vengriją* (CE:ECHR:2011:0719JUD002395410), kuriame tik patikslinta, kad ši žala bendrovei yra komercinio, o ne neturtinio pobūdžio.

131 Todėl reikia atmesti tiek Komisijos argumentus, kad ieškovės tariamai patirta neturtinė žala neatsiejama nuo jos nurodytos turtinės žalos, tiek Tarybos argumentus, kad ieškovei, kaip komercinei bendrovei, negali būti atlyginta neturtinė žala kaip žala jos reputacijai.

132 Dėl tariamai patirtos neturtinės žalos realumo reikia priminti, kad, kiek tai susiję konkrečiai su tokia žala, jeigu įrodymų ar pasiūlymų pateikti įrodymų pateikimas nebūtinai laikytinas tokios žalos pripažinimo sąlyga, ieškovė turi bent įrodyti, kad veiksmai, kuriais kaltinama atitinkama institucija, galėjo sukelti tokią žalą (žr. 2014 m. spalio 16 d. Sprendimo *Evropaïki Dynamiki / Komisija*, T-297/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:888, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; šiuo klausimu taip pat žr. 1999 m. sausio 28 d. Sprendimo *BAI / Komisija*, T-230/95, EU:T:1999:11, 39 punktą).

133 Be to, nors 2013 m. gegužės 28 d. Sprendime *Abdulrahim / Taryba ir Komisija* (C-239/12 P, EU:C:2013:331) Teisingumo Teismas nusprendė, kad neteisėtų ribojamųjų priemonių panaikinimas galėtų būti patirtos neturtinės žalos atlyginimas, tai nereiškia, jog tokio atlyginimo visais atvejais užtenka, kad būtų užtikrintas visiškas tokios žalos atlyginimas; bet koks sprendimas šiuo klausimu turi būti priimtas remiantis nagrinėjamu atveju susiklosčiusių aplinkybių vertinimu (2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 49 punktas).

134 Vis dėlto nagrinėjamu atveju vieninteliai priimtini ieškovės pateikti įrodymai neleidžia konstatuoti, kad veiksmų, kuriais kaltinama Taryba, neteisėtumo pripažinimo ir ginčijamų aktų panaikinimo savaime nepakaktų neturtinei žalai, tariamai patirtai ginčijamais aktais pakenkus jos reputacijai, atlyginti.

135 Taigi, nesant reikalo nagrinėti sąlygos, susijusios su priežastinio ryšio buvimu, reikia atmesti ieškovės pateiktą prašymą atlyginti neturtinę žalą.

b) Dėl tariamai patirtos turtinės žalos

136 Ieškovė teigia, kad dėl priimtų ginčijamų aktų patyrė turtinę žalą. Dėl to ieškinyje ji prašo iš Tarybos priteisti 3 774 187,07 EUR, 84 767,66 GBP (apie 94 939 EUR) ir 1 532 688 USD (apie 1 318 111 EUR) žalos atlyginimo. Dublike ieškovė iš dalies pakeitė savo reikalavimus ir prašo atitinkamai 2 494 484,07 EUR, 84 767,66 GBP (apie 94 939 EUR), 33 945 mln. IRR (apie 678 900 EUR) ir 1 532 688 USD (apie 1 318 111 EUR) žalos atlyginimo.

137 Taigi ieškovė išskiria tris jos nurodytos turtinės žalos elementus.

138 Pirmąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą sudaro prarastos palūkanos, kurių ieškovė galėjo gauti, jeigu iš savo sąskaitų Sąjungoje į Iraną būtų pervedusi ir investavusi jose esančias lėšas. Laikotarpio, į kurį šiuo klausimu reikia atsižvelgti, pradžia yra 2010 m. liepos mėn., kai jai buvo nustatytos pirmosios ribojamosios priemonės, o pabaiga – 2013 m. lapkričio mėn., kai ginčijami aktai nebekėlė padarinių. Dėl šio elemento ieškinyje ieškovė prašo 17 733,48 EUR, 2 544,82 GBP (apie 2 850 EUR) ir 421,05 USD (apie 362 EUR) žalos atlyginimo.

139 Antrąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą sudaro prarastos palūkanos, kurių ieškovė galėjo gauti, jeigu į Iraną būtų pervedusi ir investavusi sumas, kurias į jos sąskaitas Sąjungoje turėjo pervesti trys draudimo ar perdraudimo bendrovės. Laikotarpio, į kurį šiuo klausimu reikia atsižvelgti, pradžia yra teisės reikalauti apmokėti atitinkamus skolinius reikalavimus atsiradimo diena, o pabaiga – 2013 m. lapkričio mėn., kai ginčijami aktai nebekėlė padarinių. Dėl šio elemento ieškinyje ieškovė prašo 557 196,09 EUR, 82 222,84 GBP (apie 92 089 EUR) ir 1 532 266,95 USD (apie 1 317 749 EUR) žalos atlyginimo.

140 Trečiąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą sudaro negautos pajamos, kurių, kaip mano pati ieškovė, ji negavo nesudariusi keleivių ar krovinių vežimo draudimo sutarčių. Laikotarpio, į kurį šiuo klausimu reikia atsižvelgti, pradžia yra 2010 m. liepos mėn., kai jai buvo nustatytos pirmosios ribojamosios priemonės, o pabaiga – 2013 m. lapkričio mėn., kai ginčijami aktai nebekėlė padarinių. Dėl šio elemento ieškinyje ieškovė prašo 3 199 257,50 EUR žalos, patirtos nesudarius keleivių vežimo draudimo sutarčių, atlyginimo ir nurodo, kad žalos, patirtos nesudarius krovinių vežimo draudimo sutarčių, atlyginimo dydis bus nustatytas vėlesniame proceso etape. Dublike ji prašo atlyginti 1 919 554,50 EUR žalą, patirtą nesudarius keleivių vežimo draudimo sutarčių, ir 33 945 mln. IRR (apie 678 900 EUR) žalą, patirtą nesudarius krovinių vežimo draudimo sutarčių.

141 Siekdama nustatyti visų šių tariamai patirtos turtinės žalos elementų realumą, ieškovė remiasi SRA ataskaita. Dubliko priede pateiktame pareiškime SRA institutas tikina, kad laikėsi nepriklausomumo ir nešališkumo principų, tikrino reikšmingus įrodymus bei dokumentus ir dalyvavo pokalbiuose su direktoriais ir kompetentingomis institucijomis. Ieškovės teigimu, siekiant įrodyti negautas pajamas, neišvengiamai reikia remtis pagrįstomis prezumpcijomis.

142 Dėl pirmojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento ieškovė teigia, kad jos sąskaitose Sąjungoje esančias lėšas teisiškai pakankamai pagrindžia ieškinio prieduose pateikti dokumentai. SRA ataskaitoje pateiktas atsargus grąžos vertinimas, pagal kurį šią grąžą Irane galėtų sudaryti atitinkamos sumos ir SRA instituto nustatyta 6 % palūkanų norma.

143 Pateikdama dubliką ir pastabas dėl įstojimo į bylą paaiškinimo, ieškovė pabrėžia, jog dėl to, kad buvo priimti ginčijami aktai, iš jos atimta galimybė disponuoti įšaldytomis jos sąskaitose Sąjungoje esančiomis lėšomis, visų pirma dinamiškai ir pelningai jas reinvestuoti Irane. SRA institutas savo vertinimą grindė ieškovės praktika, pagal kurią naudojama ta užsienio valiuta, kuria išreikštos ieškovės sudarytos perdraudimo sutartys. Be to, Irane įprasta, kad draudimo sutartys ar sąskaitos išreiškiamos užsienio valiuta.

144 Dėl antrojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento ieškovė teigia, kad sumos, kurias trys draudimo ar perdraudimo bendrovės turėjo pervesti į jos sąskaitas Sąjungoje, matyti iš ieškinio prieduose pateiktų dokumentų. SRA institutas jas patikrino prieš perkeldamas į SRA ataskaitą. Prarastos palūkanos nuo šių sumų buvo apskaičiuotos pagal toje ataskaitoje paaiškintą metodą. Pateikdama dubliką ir pastabas dėl įstojimo į bylą paaiškinimo, ieškovė pabrėžia, jog dėl to, kad buvo priimti ginčijami aktai, iš jos atimta galimybė disponuoti lėšomis užsienio valiuta, kurias jai turėjo sumokėti trys draudimo ar perdraudimo bendrovės, visų pirma galimybė dinamiškai ir pelningai jas reinvestuoti Irane.

145 Dėl trečiojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento ieškovė teigia, kad dėl ginčijamų aktų priėmimo negautą galimą pelną įrodo tai, kad iki šių aktų priėmimo ji Sąjungoje sudarė keleivių vežimo draudimo sutartis, kaip nurodyta SRA ataskaitoje ir kaip matyti iš ieškinio priede pateiktos kreditinės sąskaitos faktūros draudimo bendrovei. Galimybės sudaryti tokias sutartis praradimas Sąjungoje yra susijęs su minėtais aktais, o ne su Jungtinių Amerikos Valstijų teisės aktais, taikytinais tik JAV teritorijoje. Apytikslis nesudarytų keleivių vežimo draudimo sutarčių skaičius ir vertė, grindžiami anksčiau sudarytų sutarčių skaičiumi ir verte, buvo pateikti toje pačioje ataskaitoje. Prie dubliko pridėtame dokumente SRA institutas patvirtino, kad šį apskaičiavimą atliko remdamasis „duomenimis apie draudimo sutartis, sudarytas per dvejus metus iki ribojamųjų priemonių nustatymo, audituotomis [ieškovės] finansinėmis ataskaitomis ir bendradarbiaudamas su [minėta draudimo bendrove]“. Dublike ieškovė, remdamasi šio instituto nurodymais, išskaičiavo 40 % savo išlaidų iš ieškinyje prašyto žalos, patirtos nesudarius keleivių vežimo draudimo sutarčių, atlyginimo sumos. Dėl nesudarytų krovinių vežimo draudimo sutarčių pažymėtina, kad šis institutas žalos dydį apskaičiavo tiesiogiai taikydamas 40 % ieškovės išlaidų išskaitą.

146 Taryba, palaikoma Komisijos, bet kuriuo atveju nesutinka su tuo, kad ieškovė įrodė trijų tariamai patirtos turtinės žalos elementų buvimą.

147 Taryba, palaikoma Komisijos, kvestionuoja SRA ataskaitos įrodomąją galią tiek, kiek ši ataskaita nėra pagrįsta išsamiais su ieškove nesusijusio nepriklausomo eksperto patvirtintais dokumentais, kaip numatyta jurisprudencijoje. Be to, minėta ataskaita parengta persų kalba ir prie jos pridėtas tik ieškovės laisvas vertimas. Ieškovės pateikto SRA instituto pareiškimo siekiant įrodyti tokios ataskaitos patikimumą nepakanka, kad būtų įvykdyti reikalavimai dėl įrodymų. Ieškovė nepateikė įrodymų, kuriais šis institutas rėmėsi rengdamas savo ataskaitą. Ji negali pagrįstai teigti, kad šie įrodymai yra konfidencialūs, nes Irano nuostatos dėl konfidencialumo pareigos nėra viršesnės už Sąjungos teismo jurisprudenciją, pagal kurią reikalaujama, kad ieškovė pateiktų jos nurodytos žalos ir priežastinio ryšio tarp šios žalos ir tariamo neteisėtumo įrodymų.

148 Dėl pirmojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento Taryba, palaikoma Komisijos, teigia, kad SRA ataskaita grindžiama tik žalos prielaida ir joje nepaaiškinta, kaip ši žala iš tikrųjų atsirado. Joje nėra jokių tikslių paaiškinimų ar dokumentų, taigi jos nepakanka, kad būtų įrodytas šio elemento buvimas. Neįmanoma suprasti, ar toje ataskaitoje atsižvelgiama į tai, kad palūkanos galėjo kauptis ieškovės sąskaitose Sąjungoje. Ginčijamais aktais buvo užkirstas kelias ne mokėti tokias palūkanas, bet tik jas atsiimti. Taigi iš esmės ieškovė nepatyrė jokios žalos, atsiradusios dėl į jos sąskaitas Sąjungoje mokėtinų palūkanų praradimo. Ieškovė neįrodė, kad, jei būtų galėjusi Irane reinvestuoti savo sąskaitose Sąjungoje įšaldytas sumas, jai galėjo būti taikoma 6 % vidutinė palūkanų norma, t. y. 19 % bendra palūkanų norma per trejus metus. Ji neatsižvelgė į tai, kad, jei šios sumos būtų perskaičiuotos nacionaline valiuta, jos būtų nuvertėjusios dėl to, kad nuo 2010 m. liepos mėn. ir 2013 m. lapkričio mėn. Irano rialo vertė euro atžvilgiu sumažėjo 57 %. Ieškovė taip pat nepateikė įrodymų, kad jos sąskaitoms eurais galėjo būti taikoma 6 % vidutinė palūkanų norma.

149 Dėl antrojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento pažymėtina, kad Taryba, palaikoma Komisijos, nesutinka su tuo, jog ieškovė įrodė, kad galėjo gauti jos nurodytas pajamas iš sumų, kurias jai turėjo sumokėti trys draudimo ar perdraudimo bendrovės. Taryba remiasi tais pačiais argumentais kaip tie, kuriuos ji pateikė dėl ieškovės sąskaitose Sąjungoje įšaldytų sumų (šio sprendimo 148 punktas). Ji pažymi, kad ieškovės pateiktuose dokumentuose nėra jokių įrodymų dėl sumų, kurias ieškovei tariamai turi sumokėti atitinkamos trys bendrovės.

150 Dėl trečiojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento Taryba, palaikoma Komisijos, teigia, kad, jeigu nurodyta žala atsirado dėl prarastos galimybės vykdyti spekuliacinio pobūdžio komercinę veiklą, kaip yra nagrinėjamu atveju, pagal jurisprudenciją reikalaujamas įrodymų lygis yra itin aukštas. Ieškovė nesilaikė tokio įrodymų lygio. Dėl nesudarytų keleivių vežimo draudimo sutarčių ji padarė išvadą dėl nuo 2010 m. liepos mėn. iki 2013 m. lapkričio mėn. tariamai negautų pajamų, galutinai įvertintų 1 919 554,50 EUR, remdamasi vien 969 471,97 EUR vidutine metine apyvarta, kurią ji pasiekė

sudarydama šios rūšies sutartis per ankstesnius dvejus metus. Vis dėlto ji nepateikė keleivių vežimo draudimo sutarčių, sudarytų 2008 ir 2009 m. Ieškovės pateikta kreditinė sąskaita faktūra, skirta draudimo bendrovei Vokietijoje, neįrodo, kad ji su šia bendrove sudarė reikalaujamoms sumoms prilygstančios vertės sutartį ar kad ji turėjo ilgalaikių sutartinių santykių su šia bendrove. Bet kuriuo atveju ieškovė neatsižvelgė į tai, kad negautas pajamas gali sudaryti tik gautas pelnas nuo apyvartos, o ne pati apyvarta. Nesant informacijos apie ieškovės išlaidas, visų pirma susijusias su sutartimi, kurią, kaip ji teigia, sudarė su draudimo bendrove, arba nesant galimybės patikrinti šiuo klausimu pateiktos informacijos patikimumo, ypač ieškovės teiginio, kad jos išlaidų lygis yra 40 %, neįmanoma nustatyti tikslios ieškovės galbūt negautų pajamų sumos. Dėl nesudarytų krovinių vežimo draudimo sutarčių ieškovė padarė išvadą dėl jos tariamai negautų pajamų remdamasi vien įrodomosios galios neturinčiu raštu, nes jį parengė pati ieškovė ir jis yra nekonkretus dėl to, kad jame nėra jokios nuorodos nei apie tariamai paveiktų draudimo sutarčių pobūdį, nei apie su šiomis sutartimis susijusį pajamų negavimą.

151 Pirmiausia reikia pažymėti, kad, nagrinėjant šį ieškinį, ieškovė gali pagrįstai remtis tik turtine žala, susijusia su laikotarpiu, kuriuo jos lėšos buvo įšaldytos dėl ginčijamų aktų, t. y. laikotarpiu nuo 2010 m. spalio 27 d. iki 2013 m. lapkričio 15 d. (toliau – bylai reikšmingas laikotarpis).

152 Kadangi dauguma ieškovės reikalavimų dėl turtinės žalos grindžiami vertinimais, pateiktais SRA ataskaitoje, kurios įrodomąją galią ginčija Taryba, palaikoma Komisijos, pirmiausia reikia išnagrinėti šios ataskaitos įrodomąją galią.

1) Dėl SRA ataskaitos, kurioje įvertinta tariamai patirta turtinė žala, įrodomosios galios

153 Sąjungos teisės aktuose įrodymų sąvoka nereglamentuojama, tad Sąjungos teismas įtvirtino laisvo įrodymų teikimo arba įrodinėjimo priemonių laisvės principą, kuris turi būti aiškinamas kaip suteikiantis teisę remtis bet kokiomis įrodinėjimo priemonėmis, kaip antai liudytojų parodymais, dokumentais, prisipažinimu, siekiant įrodyti konkrečią faktinę aplinkybę (šiuo klausimu žr. 2000 m. kovo 23 d. Sprendimo *Met-Trans ir Sagpol*, C-310/98 ir C-406/98, EU:C:2000:154, 29 punktą; 2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *Dalmine / Komisija*, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 punktą ir generalinio advokato P. Mengozzi išvados byloje *Archer Daniels Midland / Komisija*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 113 ir 114 punktus). Taigi Sąjungos teismas įtvirtino laisvo įrodymų vertinimo principą, pagal kurį įrodymo patikimumą arba, kitaip tariant, įrodomąją galią nustato teismas (2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *Dalmine / Komisija*, T-50/00, EU:T:2004:220, 72 punktas ir generalinio advokato P. Mengozzi išvados byloje *Archer Daniels Midland / Komisija*, C-511/06 P, EU:C:2008:604, 111 ir 112 punktai).

154 Siekiant nustatyti dokumento įrodomąją galią, reikia atsižvelgti į daugelį aplinkybių, kaip antai dokumento kilmę, jo parengimo aplinkybes, jo adresatą, turinį, ir išsiaiškinti, ar, atsižvelgiant į šias aplinkybes, šiame dokumente esanti informacija yra pagrįsta ir patikima (2000 m. kovo 15 d. Sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. / Komisija*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, EU:T:2000:77, 1838 punktas ir 2002 m. lapkričio 7 d. Sprendimo *Vela ir Tecnagrind / Komisija*, T-141/99, T-142/99, T-150/99 ir T-151/99, EU:T:2002:270, 223 punktas).

155 Tokiomis aplinkybėmis Sąjungos teismas jau yra nusprendęs, kad ieškovo pateiktos analizės negalima pripažinti nešališka ir nepriklausoma, nes ją užsakė ir finansavo pats ieškovas ir ji buvo parengta remiantis jo pateiktais duomenimis, o dėl šių duomenų teisingumo ir reikšmės nebuvo atliktas nepriklausomas patikrinimas (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 3 d. Sprendimo *Siemens / Komisija*, T-110/07, EU:T:2011:68, 137 punktą).

156 Sąjungos teismas taip pat jau turėjo galimybę nuspręsti, kad ekspertizės ataskaita gali būti pripažinta turinčia įrodomąją galią tik dėl objektyvaus jos turinio, o vien tokio dokumento nepagrįstas teiginys pats savaime nėra patikimas (šiuo klausimu žr. 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Valmont / Komisija*, T-274/01, EU:T:2004:266, 71 punktą).

157 Atsižvelgiant būtent į šio sprendimo 153–156 punktuose primintus principus, nagrinėjamu atveju reikia vertinti SRA ataskaitos įrodomąją galią.

158 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad SRA ataskaitos originalus tekstas parengtas persų kalba ir kad ieškovės pateiktas vertimas į proceso kalbą yra laisvas vertimas. Todėl Bendrasis Teismas nėra užtikrintas, kad ieškovės pateiktas šios ataskaitos vertimas į proceso kalbą atitinka originalo tekstą. Be to, šią ataskaitą parengė Irane įsteigtas subjektas, t. y. SRA institutas, kuris pristatomas kaip oficialiai pripažintas apskaitos ekspertas. Vis dėlto prie bylos medžiagos nepridėta jokių to įrodymų. Iš tos pačios ataskaitos vertimo į proceso kalbą matyti, kad „[joje nurodytas] auditas [buvo] atliktas tik siekiant padėti [ieškovei] įvertinti [dėl ginčijamų aktų] patirtos žalos dydį“. Taigi aptariama ataskaita buvo parengta ieškovės prašymu ir lėšomis, siekiant šioje byloje įrodyti nurodytos turtinės žalos realumą ir dydį. Be to, kaip matyti iš aptariamos ataskaitos vertimo į proceso kalbą, ši ataskaita iš esmės grindžiama ieškovės pateiktais dokumentais ar duomenimis. Vis dėlto reikia pažymėti, kad ieškovės pateikti dokumentai nėra pridėti prie ataskaitos ir nebuvo pateikti vykstant šiam procesui, todėl Bendrasis Teismas neturi galimybės su jais susipažinti. Galiausiai nagrinėjamos ataskaitos vertimo į proceso kalbą tekste nurodyta, kad ieškovės pateikti skaičiais išreikšti duomenys buvo naudojami nesant „jokių įrodymų, kad jie neteisingi“.

159 Tiek, kiek iš SRA instituto pareiškimo laisvo vertimo į proceso kalbą matyti, kad šis institutas yra patvirtinta apskaitos įmonė, turinti laikytis nepriklausomumo ir nešališkumo principų, ir kad jis „patikrino“ ieškovės pateiktus „įrodymus ir dokumentus“, kaip tai matyti ir iš SRA ataskaitos, reikia pažymėti, kad šis pareiškimas yra paties jo rengėjo sukurtas įrodymas ir kad jis nepagrįstas jokiais kitais jo turinį patvirtinančiais iš išorės gautais įrodymais.

160 Dėl aplinkybių, kuriomis SRA ataskaita buvo parengta, ir pagal šio sprendimo 153–156 punktuose primintus principus šios ataskaitos įrodomoji galia turi būti laikoma visiškai santykine. Šios ataskaitos negalima laikyti pakankama siekiant įrodyti tai, kas joje nustatyta, visų pirma, kiek tai susiję su nurodytos žalos realumu ir dydžiu. Nebent ji galėtų būti laikoma pirminiu įrodymu, kurį turėtų patvirtinti kiti įrodymai.

2) Dėl pirmojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento

161 Tiek, kiek ieškovė, siekdama įrodyti pirmąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą, remiasi SRA ataskaitos 1 punktu, reikia priminti, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 160 punkte, šios ataskaitos negalima laikyti pakankama siekiant įrodyti tai, kas joje nustatyta, ir ją turi patvirtinti kiti įrodymai.

162 Vieninteliai priimtini ieškovės pateikti įrodymai yra pirmojo banko 2010 m. rugpjūčio 6 ir 23 d. raštai, antrojo banko 2010 m. rugpjūčio 23 d. ir 2014 m. balandžio 25 d. raštai ir trečiojo banko 2010 m. liepos 28 d. ir 2014 m. balandžio 22 d. raštai, iš kurių matyti, kad bendros ieškovės lėšų sąskaitose Sąjungoje sumos, kurioms taikomos nuo 2010 m. liepos 26 d. ieškovei nustatytos lėšų įšaldymo priemonės, yra 89 563,02 EUR, 12 853,84 GBP (apie 14 396 EUR) ir 2 126,51 USD (apie 1 828 EUR). Atrodo, kad SRA ataskaitos 1 punkto pirmoje lentelėje sumos buvo nurodytos remiantis šiais raštais. Jie taip pat patvirtina, kad 2010 m. vasarą minėti bankai pateiktus ieškovės prašymus pervesti lėšas atmetė dėl lėšų įšaldymo priemonių, kurios jai nustatytos nuo 2010 m. liepos 26 d.

163 Taryba neginčijo šio sprendimo 161 punkte minėtuose raštuose nurodytų sumų, tačiau iš esmės pažymi, kad ieškovė nepateikė pakankamų įrodymų, kad nuo šių sumų nebuvo skaičiuojamos jokios palūkanos bylai reikšmingu laikotarpiu arba kad nuo šių sumų, jeigu jas būtų galima pervesti į Iraną, ji būtų gavusi 6 % metines palūkanas bylai reikšmingu laikotarpiu. Komisija įstojimo į bylą paaiškinimo 11 punkto i papunktyje taip pat pažymėjo, kad „[ieškinio] A.12–A.14 prieduose pateikta atsitiktinė ir neišsami įvairių sandorių ir sąskaitų likučių momentinė nuotrauka“.

164 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad šio sprendimo 161 punkte nurodytuose raštuose pateikta informacija prilygsta paprastiems nagrinėjamų bankų pareiškimams. Net jei šiuos pareiškimus pateikė bankai, kuriems patiems taikomos ribojamosios priemonės, jie nėra neturintys jokios įrodomosios galios, nes yra tikslūs, išsamūs ir pagrįsti. Iš tiesų šiuose pareiškimuose nurodomi sąskaitų numeriai ir tikslios, palyginti nedidelės sumos iki 2010 m. rugpjūčio 6 d., kiek tai susiję su šio sprendimo 162 punkte nurodytu pirmuoju banku, iki 2013 m. kovo 20 d., kiek tai susiję su šio sprendimo 162 punkte nurodytu antruoju banku, ir iki 2014 m. kovo 20 d., kiek tai susiję su šio sprendimo 162 punkte nurodytu trečiuoju banku. Be to, Komisijos argumentas, grindžiamas nurodytomis atsitiktinėmis sumomis, neturėtų būti sureikšmintas, atsižvelgiant į tai, kad ieškovės lėšos ištisai buvo įšaldytos nuo 2010 m. liepos 27 d. iki 2015 m. spalio 18 d., t. y. datos, kai ieškovės pavadinimas buvo išbrauktas iš ginčijamų sąrašų, ir kad, išskyrus palūkanų skaičiavimą, nė vienas trečiasis asmuo ar ieškovė neturėjo atlikti pervedimų į šias sąskaitas po pirmųjų ribojamųjų priemonių ieškovei nustatymo. Minėtiems antrajam ir trečiajam bankams ieškovės pateikti prašymai pervesti lėšas taip pat patvirtina, kad sumos, atitinkančios nurodytąsias 2013 m. kovo mėn. arba 2014 m. kovo mėn., jau buvo ieškovės sąskaitose 2010 m. vasarą.

165 Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, jog tam, kad SRA ataskaitoje pateikti pareiškimai ir šio sprendimo 161 punkte nurodyti raštai būtų pakankamas pirmojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento įrodymas, jie turėjo būti patvirtinti kitais įrodymais.

166 Iš tiesų, tik tokie įrodymai, kaip bylai reikšmingo laikotarpio sąskaitų išrašai ar sąskaitų sutartys, leistų Bendrajam Teismui įsitikinti, kad lėšos nagrinėjamose sąskaitose nekito per visą bylai reikšmingą laikotarpį ir kad nuo šių lėšų nebuvo skaičiuojamos jokios palūkanos tuo pačiu laikotarpiu. Šio sprendimo 162 punkte nurodytuose pirmojo ir trečiojo bankų raštuose nėra jokios informacijos apie palūkanas. Be to, nors šio sprendimo 162 punkte nurodytame antrojo banko 2014 m. balandžio 25 d. rašte pažymėta, kad 2014 m. kovo 20 d. į sąskaitas nebuvo pervesta jokių palūkanų arba kad buvo pervestos tik nedidelės palūkanos, jame nenurodyta, nuo kurios datos šios palūkanos buvo apskaičiuotos. Vis dėlto ieškovės sąskaitose Sąjungoje esančios lėšos bylai reikšmingu laikotarpiu ir informacija apie tuo pačiu laikotarpiu nuo šių lėšų apskaičiuotas galimas palūkanas buvo esminė informacija vertinant pirmąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą.

167 Svarbu pažymėti, jog priimtinais įrodymais turėjo būti įrodyta, kad, jeigu ieškovės sąskaitose Sąjungoje esančias lėšas bylai reikšmingu laikotarpiu būtų buvę galima pervesti į Iraną, nuo šių lėšų būtų apskaičiuotos 6 % metinės palūkanos. Šio sprendimo 161 punkte nurodytuose raštuose nėra jokios informacijos šiuo klausimu. Aplinkybė, kad SRA ataskaitoje taikoma tokia norma, šios ataskaitos 1 punkto antroje lentelėje įvardyta kaip „vidutinė metinė palūkanų norma už sąskaitas užsienio valiuta“, nėra pakankama, atsižvelgiant į tai, jog pačios šios ataskaitos nepakanka, kad būtų įrodyta tai, kas joje nustatyta.

168 Taigi ieškovė neįvykdė jai tenkančios pareigos įrodyti pirmąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą dėl prarastų palūkanų, kurių ji galėjo gauti, jeigu iš savo sąskaitų Sąjungoje į Iraną būtų pervedusi ir investavusi jose esančias lėšas.

169 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti ieškovės prašymą atlyginti tariamai patirtą turtinę žalą, kiek tai susiję su pirmuoju šios žalos elementu.

3) Dėl antrojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento

170 Tiek, kiek ieškovė, siekdama įrodyti antrąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą, remiasi SRA ataskaitos 2 punktu, reikia priminti, kad šios ataskaitos negalima laikyti pakankama siekiant įrodyti tai, kas joje nustatyta, ir ją turi patvirtinti kiti įrodymai.

171 Vieninteliai priimtini ieškovės pateikti įrodymai šiuo klausimu yra pirmosios draudimo ir perdraudimo bendrovės sąskaitos išrašas, kuriame nurodyta 2014 m. balandžio 1 d. ieškovei nesumokėta bendra 1 053 268,62 EUR suma, 2009 m. balandžio 20 d. šiai bendrovei ieškovės išduota debeto aviza, kurios suma 189 547,60 EUR, antrosios draudimo ir perdraudimo bendrovės sąskaitos išrašas persų kalba, 2009 m. gruodžio 5 d. šiai bendrovei ieškovės išduota debeto aviza, kurios suma 265 444,21 EUR, trečiosios draudimo ir perdraudimo bendrovės sąskaitos išrašas, kuriame nurodyta 2014 m. rugsėjo 30 d. ieškovei nesumokėta 1 344 859,30 EUR suma, taip pat šios bendrovės raštas ir 2010 m. lapkričio 25 d. bei 2012 m. spalio 2 ir 8 d. elektroniniai laiškai ieškovei, kuriuose nurodyta, kad dėl ieškovei nustatytų sankcijų neįmanoma atlikti mokėjimų jos naudai arba sunku tai padaryti.

172 Taryba, palaikoma Komisijos, nesutinka su tuo, kad ieškovės pateiktų debeto avizų ir sąskaitos išrašų pakanka lėšų, kurias jai turėjo sumokėti nagrinėjamos trys draudimo ir perdraudimo bendrovės ir kurių mokėjimas buvo įšaldytas dėl ginčijamų aktų, sumai įrodyti. Be to, ji mano, jog ieškovė pakankamai neįrodė, kad nuo šių sumų, jeigu jas būtų galima pervesti į Iraną, ji būtų gavusi 6 % metines palūkanas bylai reikšmingu laikotarpiu.

173 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad šio sprendimo 171 punkte nurodytos antrosios draudimo ir perdraudimo bendrovės sąskaitos išrašas nėra įrodymas, į kurį Bendrasis Teismas galėtų atsižvelgti, nes jis parengtas persų kalba ir nebuvo pateikta jokio vertimo į proceso, t. y. anglų, kalbą. Konkrečiai šiame dokumente naudojami persiški skaičiai, neįmanoma jų suprasti ir palyginti su ieškovės procesiniuose dokumentuose nurodytais skaičiais. Taigi reikia pripažinti, kad šis dokumentas neturi jokios įrodomosios galios.

174 Šio sprendimo 171 punkte nurodytų pirmosios ir trečiosios draudimo ir perdraudimo bendrovių sąskaitos išrašai buvo parengti atitinkamai 2014 m. balandžio 1 d. ir rugsėjo 30 d. ir juose nėra jokios nuorodos, kuri leistų įsitikinti, kad jie susiję tik su kiekvienos iš trijų draudimo ir perdraudimo bendrovių ir ieškovės tarpusavio skoliniais reikalavimais ar skolomis, atsiradusiais bylai reikšmingu laikotarpiu, t. y. nuo 2010 m. spalio 27 d. iki 2013 m. lapkričio 15 d. Taigi reikia konstatuoti, kad šie dokumentai nėra pakankamas lėšų, kurias ieškovei turėjo sumokėti šios draudimo ir perdraudimo bendrovės ir kurių mokėjimas buvo įšaldytas dėl ginčijamų aktų, įrodymas.

175 Debeto avizas šio sprendimo 171 punkte nurodytoms pirmajai ir antrajai draudimo ir perdraudimo bendrovėms ieškovė išdavė atitinkamai 2009 m. balandžio 20 d. ir gruodžio 5 d. ir jose aiškiai nurodomi skoliniai reikalavimai, atsiradę iki bylai reikšmingo laikotarpio, per kurį kilo ginčijamų aktų padarinių. Taigi šiais dokumentais negali būti įrodytos šių draudimo ir perdraudimo bendrovių ieškovei mokėtinos lėšos, kurių mokėjimas buvo įšaldytas dėl ginčijamų aktų.

176 Galiausiai šio sprendimo 171 punkte nurodytos trečiosios draudimo ir perdraudimo bendrovės rašte ir elektroniniuose laiškuose ieškovei nenurodoma jokia suma, kurią jai turi sumokėti ši bendrovė. Todėl šiais dokumentais negali būti įrodytos šios draudimo ir perdraudimo bendrovės ieškovei mokėtinos lėšos, kurių mokėjimas buvo įšaldytas dėl ginčijamų aktų.

177 Bet kuriuo atveju nė viename iš šio sprendimo 173–176 punktuose nurodytų dokumentų nėra informacijos apie tai, kad ieškovė būtų turėjusi galimybę gauti 6 % metines palūkanas nuo šių lėšų, jeigu būtų galėjusi pervesti šias lėšas į Iraną. Kaip jau buvo pažymėta šio sprendimo 167 punkte, šiuo klausimu nėra tam tikrų papildomų ir priimtinų įrodymų bylos medžiagoje.

178 Taigi ieškovė neįvykdė jai tenkančios pareigos įrodyti antrąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą dėl prarastų palūkanų, kurių ji galėjo gauti, jeigu į Iraną būtų pervedusi ir investavusi lėšas, kurias jai turėjo sumokėti trys draudimo ir perdraudimo bendrovės.

179 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti ieškovės prašymą atlyginti tariamai patirtą turtinę žalą, kiek tai susiję su antruoju šios žalos elementu.

4) Dėl trečiojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento

180 Tiek, kiek ieškovė, siekdama įrodyti trečiąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą, remiasi SRA ataskaitos 3 punktu, reikia priminti, kad šios ataskaitos negalima laikyti pakankama siekiant įrodyti tai, kas joje nustatyta, ir ją turi patvirtinti kiti įrodymai.

181 Vieninteliai priimtini ieškovės pateikti įrodymai šiuo klausimu yra 2010 m. balandžio 24 d. draudimo bendrovei išrašyta 76 187,65 EUR kreditinė sąskaita faktūra, taip pat 2014 m. balandžio 14 d. Teisės reikalų ir sutarčių skyriaus direktoriaus vidaus raštas persų kalba, prie kurio pridėtas laisvas vertimas į proceso kalbą.

182 Taryba, palaikoma Komisijos, iš esmės mano, jog ieškovės pateikti dokumentai neįrodo, kad buvo sudarytos jos reikalaujamoms sumoms prilygstančios vertės ilgalaikės sutartys.

183 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad kreditinę sąskaitą faktūrą draudimo bendrovei ieškovė išrašė 2010 m. balandžio 20 d. ir joje nurodytas kelionių draudimo programos vykdymas laikotarpiu iki bylai reikšmingo laikotarpio, per kurį kilo ginčijamų aktų padarinių. Šiame dokumente nepateikta jokios nuorodos, kad jame paminėta kelionių draudimo programa bus toliau vykdoma arba atnaujinta pasibaigus tame dokumente nurodytam vykdymo laikotarpiui, visų pirma visu bylai reikšmingu laikotarpiu. Taigi šiuo dokumentu negali būti įrodytos ieškovės negautos pajamos dėl nesudarytų keleivių ir krovinių vežimo draudimo sutarčių, susijusios su ginčijamuose aktuose ieškovei nustatytomis ribojamosiomis priemonėmis.

184 Be to, 2014 m. balandžio 14 d. ieškovės Teisės reikalų ir sutarčių skyriaus direktoriaus raštui gali būti suteikta tik silpna įrodomoji galia, nes dėl jo buvo pateiktas tik laisvas vertimas ir jį parengė ta pati šalis, kuri juo remiasi grįsdama savo reikalavimus. Bet kuriuo atveju iš šio rašto laisvo vertimo matyti, kad, „remiantis glaustu tyrimu, bendrovei atsiradusi žala (draudimo įmokos) dėl keliolikai mėnesių nustatytų Europos Sąjungos ribojamųjų priemonių siekia 56 601 043 645 [IRR (apie 1 132 020 EUR)]“. Toks pareiškimas yra pernelyg neaiškus ir nekonkretus, kad būtų galima konstatuoti, jog bylai reikšmingu laikotarpiu ieškovė iš tikrųjų negavo jos procesiniuose dokumentuose nurodyto dydžio pajamų dėl priėmus ginčijamus aktus nesudarytų keleivių ir krovinių vežimo draudimo sutarčių.

185 Taigi ieškovė neįvykdė jai tenkančios pareigos pakankamai įrodyti trečiąjį tariamai patirtos turtinės žalos elementą, kurį sudaro jos negautos pajamos dėl nesudarytų keleivių ir krovinių vežimo draudimo sutarčių.

186 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti ieškovės prašymą atlyginti tariamai patirtą turtinę žalą, kiek tai susiję su trečiuoju šios žalos elementu.

187 Taigi, nesant reikalo nagrinėti priežastinio ryšio buvimo sąlygos, reikia atmesti visą ieškovės pateiktą prašymą atlyginti turtinę žalą.

188 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

189 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, iš jos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos pagal Tarybos reikalavimus.

190 Pagal to paties reglamento 138 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. *Iran Insurance Company* padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidos.

3. Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Pelikánová Valančius Nihoul

Svenningsen Öberg

Paskelbtas 2018 m. gruodžio 13 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

I. Ginčo aplinkybės 2

II. Procesas ir šalių reikalavimai 4

III. Dėl teisės 6

A. Dėl Bendrojo Teismo jurisdikcijos 6

B. Dėl ieškinio priimtinumo 7

C. Dėl dubliko priede pateiktų įrodymų priimtinumo ir ieškovės prašymo leisti jai pateikti papildomų įrodymų vykstant procesui 9

D. Dėl esmės 11

1. Dėl nurodyto neteisėtumo 12

a) Dėl teisės normų, kurios, kaip nurodoma, yra pažeistos 13

b) Dėl klausimo, ar teisės normomis, kurios, kaip nurodoma, yra pažeistos, suteikiama teisių privatiems asmenims 13

c) Dėl klausimo, ar nurodytas Tarybos padarytas teisės normų pažeidimas yra pakankamai aiškus 13

2. Dėl nurodytos žalos ir priežastinio ryšio tarp veiksmų, kuriais kaltinama, neteisėtumo ir šios žalos buvimo 14

a) Dėl tariamai patirtos neturtinės žalos 15

b) Dėl tariamai patirtos turtinės žalos 17

1) Dėl SRA ataskaitos, kurioje įvertinta tariamai patirta turtinė žala, įrodomosios galios 20

2) Dėl pirmojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento 21

3) Dėl antrojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento 22

4) Dėl trečiojo tariamai patirtos turtinės žalos elemento 24

Dėl bylinėjimosi išlaidų 24